

Årsrapport 2015

CVR-nr. 17 91 28 28

**SPAREKASSEN
KRONJYLLAND**

der hvor du er

Oplysninger om Sparekassen Kronjylland

Selskabet

Sparekassen Kronjylland
Tronholmen 1
8960 Randers SØ

Telefon 89 12 24 00
Hjemmeside sparkron.dk
E-mail sparkron@sparkron.dk

CVR-nr. 17 91 28 28

Bestyrelse

Fhv. direktør Jørgen B. Nielsen
Cand. jur., lektor Anne Lind Glerup
Byrådsmedlem, ejendomsmægler, MDE Anders Buhl-Christensen
Kommunikationsmedarbejder, fællestillidsmand Jens Frovin Stampe Dahl
Revisor Kurt Kvist
Direktør Hans-Jørgen Olsen
Civiløkonom, fhv. bankdirektør Per Munkholm Poulsen
Afdelingsdirektør Anders Balle Rasmussen
Investeringsrådgiver Jakob Thorgaard

Direktion

Administrerende direktør Klaus Skjødt

Revisionsudvalg

Kurt Kvist, formand
Anne Lind Glerup
Hans-Jørgen Olsen

Uafhængig revision

PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Reservevej 81
Postboks 19
7800 Skive

Intern revision

Revisionschef Torben Holste

Repræsentantskabet

Adm. direktør Søren Kjeldsen Andersen, Skanderborg
Overlæge Ole Brink, Risskov
Uddeler Hans Peter Brohus, Assens
Byrådsmedlem, ejendomsmægler, MDE Anders Buhl-Christensen, Linde
Lønbogholder Lone Maarup Christensen, Randers
Gårdejer Claus Clausen, Vroue
Statsautoriseret revisor Frans T. Dahl, Stoholm
Tømrermester Lars Kær Damgaard, Randers
El-installatør Per Demming, Randers
Flymekaniker Hans Jørn Fogh, Randers
Advokat Mogens Freinsilber, Randers
Souschef Jesper Gade, Øster Tørslev
El-installatør Anders Gammelgaard, Voldum
Cand. jur., lektor Anne Lind Gleerup, Drammelstrup
Bogbinderiassistent Egon Haun, Assentoft
Overassistent Birgit Bach Hou, Mellerup
Læge Lars Hougaard-Enevoldsen, Randers
Adm. direktør Niels Kastrup, Hadsten
Psykolog Tina Røndrup Kilburn, Aarhus
El-ing., specialkonsulent Benny Knudsen, Lindbjerg
Tømrermester Fritz Kristensen, Spentrup
Gårdejer Henning Laursen, Knebel
Ejendomsmægler Tom Aalund Madsen, Mariager
Redaktionssekretær Niels Bo Mandrup, Øster Tørslev
Collegelæder Christian Gjandrup Møller, Stevnstrup
Faglig sekretær Steen A. Nielsen, Randers
Fhv. direktør Jørgen B. Nielsen, Assentoft
Autoophugger Hardy Nyhuus, Grenaa
Direktør Hans-Jørgen Olsen, Silkeborg
Fhv. ekspeditionssekretær Inger Steensgaard Pedersen, Fårup
Gårdejer Henning Revsbech, Voer
Forstander Rolf Sanderhoff, Vejrum
VVS-installatør Michael Sauer, Mariager
Afdelingsleder Bjørn Dahl Sørensen, Voldum
Tømrermester Svend Erik Sørensen, Tillerup
Direktør Søren Sørensen, Randers
Logistikkoordinator Ole Lindgaard Sørensen, Stevnstrup
Stud. cand. scient Bo Tranberg, Aarhus
Ejendomsmægler Kim Vittrup, Randers
Gårdejer Anders Chr. Wegger, Bjergby
Bedemand Per Wraa, Assentoft

Oplysninger om Sparekassen Kronjylland	2
Repræsentantskabet	3
Ledespåtegning	7
Revisors erklæringer	8
Ledelsesberetning.....	10
Resultatopgørelse	23
Balance	24
Egenkapitalopgørelse.....	26
Kapitalforhold.....	28
Noteoversigt	29
Noter.....	30
Sparekassens afdelinger	78

Ledelsespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015 for Sparekassen Kronjylland og koncernen.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med reglerne i lov om finansiel virksomhed og Bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Sparekassens og koncernens aktiver og passiver, finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultatet af Sparekassens og koncernens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i sparekassens aktiviteter og økonomiske forhold, samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som Sparekassen henholdsvis koncernen kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til repræsentantskabets godkendelse.

Randers, den 2. marts 2016

Klaus Skjødt
Administrerende direktør

Bestyrelse

Jørgen B. Nielsen
Formand

Anne Lind Gleerup
Næstformand

Anders Buhl-Christensen

Jens Frovin Stampe Dahl
Medarbejdervalgt

Kurt Kvist

Hans-Jørgen Olsen

Per Munkholm Poulsen

Anders Balle Rasmussen
Medarbejdervalgt

Jakob Thorgaard
Medarbejdervalgt

Revisors erklæringer

Intern revisions erklæringer

Til repræsentantskabet i Sparekassen Kronjylland

Påtegning på koncernregnskabet og årsregnskabet

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Sparekassen Kronjylland for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis for såvel koncernen som sparekassen.

Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiell virksomhed.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af vores revision. Revisionen er udført på grundlag af Finanstilsynets bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i finansielle virksomheder mv. samt finansielle koncerner og efter internationale standarder om revision. Dette kræver, at vi planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

Revisionen er udført i henhold til den arbejdsdeling, der er aftalt med ekstern revision, og har omfattet vurdering af etablerede forretningsgange og interne kontroller, herunder den af ledelsen tilrettelagte risikostyring, der er rettet mod rapporteringsprocesser og væsentlige forretningsmæssige risici. Ud fra væsentlighed og risiko har vi stikprøvevis efterprøvet grundlaget for beløb og øvrige

oplysninger i koncernregnskabet og årsregnskabet. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt en vurdering af den samlede præsentation af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Vi har deltaget i revisionen af de væsentlige og risikofyldte områder, og det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at de etablerede forretningsgange og interne kontroller, herunder den af ledelsen tilrettelagte risikostyring, der er rettet mod koncernens og sparekassens rapporteringsprocesser og væsentlige forretningsmæssige risici, fungerer tilfredsstillende.

Det er tillige vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og sparekassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultatet af koncernens og sparekassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015 i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vi har i henhold til lov om finansiell virksomhed gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den udførte revision af koncernregnskabet og årsregnskabet. Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet.

Randers, den 2. marts 2016

Torben Holste
revisionschef

Den uafhængige revisors erklæringer

Til repræsentantskabet i Sparekassen Kronjylland

Påtegning på koncernregnskabet og årsregnskabet

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Sparekassen Kronjylland for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis for såvel koncernen som sparekassen. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiel virksomhed.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i koncernregnskabet og årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for sparekassens udarbejdelse af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvi-

sende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af sparekassens interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, og om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige, samt en vurdering af den samlede præsentation af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og sparekassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultatet af koncernen og sparekassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015 i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vi har i henhold til lov om finansiel virksomhed gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den udførte revision af koncernregnskabet og årsregnskabet. Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet.

Skive, den 2. marts 2016
PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 77 12 31

Michael Laursen
statsautoriseret revisor

H.C. Krogh
statsautoriseret revisor

Ledelsesberetning

Hovedaktivitet

Sparekassen Kronjylland er en garantsparekasse, der har de fleste af sine afdelinger i Midt-, Øst- og Syddjylland. Derudover har Sparekassen fire afdelinger på Sjælland, hvoraf de tre ligger i hovedstadsområdet. Hovedaktiviteten i Sparekassen er som full-service pengeinstitut at formidle og rådgive om finansielle produkter indenfor områder som indlån, udlån, leasing, realkredit, investering, pension, formueforvaltning, forsikring, betalingskort med videre. Sparekassen henvender sig primært til private kunder samt små og mellemstore virksomheder indenfor markedsområdet.

2015

Lave renter, lav inflation og et svagt opsving har sat den økonomiske dagsorden i Europa de seneste år, og det fortsatte i 2015, hvor også en væsentlig tilstrømning af flygtninge fyldte godt op i billedet både politisk og i forhold til de økonomiske prognoser. Derudover fortsatte olieprisen med at følge sin stejle kurve nedad, ligesom nøgletallene fra Kina stille og roligt blev dårligere og dårligere.

Ved indgangen til 2016 har vi ydermere set voldsomme nedture på verdens børser, ligesom en lang række tillidsindeks har fået et knæk. Det viser, at der fortsat er nogle særdeles barske vilkår for både den danske og globale økonomi. Ikke mindst de lave renter smitter negativt af på pengeinstitutter verden over. I Danmark kan vi således også se, at rentemarginalerne er meget pressede, og det er svært at få et afkast af sin overskudslikviditet. Derfor er det da også glædeligt, at Sparekassen trods dette formår at få sine netto renteindtægter til at stige.

Væksten er blandt andet kommet via opkøb af Vorbasse-Hejnsvig Sparekasse og åbning af tre nye afdelinger, men derudover har de eksisterende afdelinger også formået at tiltrække nye kunder og nye forretninger til Sparekassen. Det er også væsentlige årsager til, at Sparekassen har nået en milepæl ved at runde en milliard kroner i netto rente- og gebyrindtægter.

Ved udgangen af 2015 har Sparekassen desuden investeret yderligere ved at købe en fjerdedel af forsikringsselskabet Nem Forsikring A/S.

Årets resultat

Sammen med væsentligt lavere nedskrivninger er den stærke netto rente- og gebyrindtjening således også årsagen til, at Sparekassen har opnået et resultat før skat på 251 millioner kroner. Det er 100 millioner kroner mere end i 2014 og viser, at Sparekassen trods lave renter og en lav økonomisk vækst i Danmark formår at skabe gode resultater på både top- og bundlinjen.

I hovedposter ser koncernresultatet og balanceudviklingen ud som følger:

- Årets resultat før skat er på 251 millioner kroner, 199 millioner kroner efter skat. I 2014 var det 151 millioner kroner før skat og 116 millioner kroner efter skat.
- Basisindtjeningen før nedskrivninger er på 333 millioner kroner mod 316 millioner kroner i 2014.
- Netto rente- og gebyrindtægter er steget med syv procent til 1.008 millioner kroner fra 945 millioner kroner.
- Kursreguleringerne gik cirka i nul, mens de sidste år bidrog med ni millioner kroner.
- Netto nedskrivninger er faldet fra 133 millioner kroner til 57 millioner kroner.
- Udgifter til personale og administration er steget med 12 procent. Fra 604 millioner kroner til 677 millioner kroner. Stigningen er primært sket som følge af opkøb og etablering af nye afdelinger.
- Udlånet er steget med 14 procent. Fra 9,9 milliarder kroner i 2014 til 11,3 milliarder kroner.
- Garantkapitalen er oppe på 580 millioner. Siden 2014 er der sket en stigning på 11 procent.
- Egenkapitalen er nu på 2,9 milliarder kroner inklusiv hybrid kernekapital.
- Kapitalprocenten er på 15,2, hvilket giver en overdækning på seks procentpoint i forhold til det individuelle solvensbehov, hvilket svarer til 977 millioner kroner.

Regnskabet er meget tilfredsstillende i lyset af den nævnte lave vækst i samfundsøkonomien, der har været

de seneste år, og det lavrentemiljø, Sparekassen opererer i. Det er meget positivt, at Sparekassen både via opkøb og organisk vækst formår at få udlånet til at vokse uden at gå på kompromis med kreditkvaliteten. Den gode kreditkvalitet blev i 2015 også bekræftet i forbindelse med Finanstilsynets ordinære besøg.

Basisindtjeningen før nedskrivninger giver et billede af, hvor god en indtjening Sparekassen formår at generere i sin grundlæggende forretning. Den er således defineret som resultatet inden kursreguleringer, nedskrivninger, resultatet af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder samt skat. Basisindtjeningen før nedskrivninger var i 2015 på 333 millioner kroner, hvilket er en forbedring på 17 millioner kroner siden 2014. Den reelle stigning er dog større. I opgørelsen indgår således tilbageførte overtagne nedskrivninger fra købet af Sparekassen Østjylland. Regulerer man for disse forhold, viser basisindtjeningen en reel stigning på 37 millioner kroner sammenlignet med 2014.

I forbindelse med halvårsrapporten blev forventningerne til basisindtjeningen før nedskrivninger for hele 2015 hævet til mellem 280 millioner og 300 millioner. Det blev altså overgået markant med en basisindtjening før nedskrivninger på 333 millioner kroner. Andet halvår udviklede sig således ikke mindst på gebyrområdet væsentligt bedre end ventet.

Det er således også årsagen til, at Sparekassen rundede en historisk milepæl med mere end en milliard kroner i netto rente- og gebyrindtægter. Renteindtægterne er naturligvis præget af det fortsat meget lave renteniveau. Det betyder, at trods en pæn udlånvækst er renteindtægterne faldet med tre procent til 724 millioner kroner. Samtidig er renteudgifterne dog faldet fra 109 millioner kroner til 68 millioner kroner. Årsagen er i høj grad udløb af højrente-konti, der er fornyet til en lavere rente, samt enkelte prisjusteringer henover året. Samlet set er netto renteindtægterne steget med tre procent fra 637 millioner kroner til 656 millioner kroner.

I første del af året udnyttede rigtig mange den lave rente til at konvertere deres realkreditlån. Det er en af de største konverteringsbølger, der nogensinde er set, og det

smittede naturligvis positivt af på Sparekassens gebyrindtjening særligt i første halvår. Efterfølgende har der desuden været en stigning i antallet af bolighandler, og derfor bidrager boligområdet pænt til, at gebyrer og provisionsindtægter er steget med 18 procent til 366 millioner kroner. Den lave rente betyder også, at mange kunder vælger at investere deres penge frem for at sætte dem på en indlånskonto, og derfor bidrager investeringsområdet også pænt til den samlede gebyrindtjening.

Netto rente- og gebyrindtægterne er samlet steget med syv procent fra 945 millioner kroner til 1.008 millioner kroner.

Sparekassen ønsker en meget lav renterisiko på sin egenbeholdning. Det koster på kursreguleringerne, men sikrer til gengæld en vis stabilitet i forhold til kursudsving. Den forsigtige placering af egenbeholdningen er således den væsentligste årsag til, at kursreguleringerne i 2015 blot bidrager med 0,1 millioner kroner. I 2014 bidrog kursreguleringerne med ni millioner kroner, men de var her blandt andet positivt påvirket af sektorens salg af Nets A/S.

Udgifter til personale og administration er steget fra 604 millioner kroner til 677 millioner kroner. Den væsentligste årsag er sammenlægningen med Vorbasse-Hejnsvig Sparekasse. Det har således både øget medarbejderantallet og medført en række engangsomkostninger til eksempelvis it-konvertering. Derudover har Sparekassen åbnet tre nye afdelinger, hvilket også er en betydelig investering. Fraregnet disse offensive tiltag er omkostningerne på niveau med 2014.

Cirka halvdelen af andre driftsindtægter er tilbageførte overtagne nedskrivninger, som derfor hænger sammen med nedskrivningsposten. Normalt bliver tilbageførte nedskrivninger modregnet de nye nedskrivninger. De nedskrivninger, som Sparekassen overtog i forbindelse med købet af Sparekassen Østjylland i 2012, bliver dog regnskabsmæssigt indregnet som en indtægt under andre driftsindtægter, når de bliver tilbageført. 41 millioner kroner af de 80 millioner kroner er således tilbageførte overtagne nedskrivninger. Nedskrivningerne er på 98 millioner kroner mod 194 millioner kroner i 2014. Netto

nedskrivningerne i 2015 er på 57 millioner kroner mod 133 millioner kroner i 2014.

Det er et meget markant fald, der viser, at Sparekassen generelt har en stærk kreditkvalitet, og at der generelt er økonomisk bedring hos såvel privat- som erhvervs-kunder. De væsentligste nedskrivninger er også i 2015 på landbrugsområdet, der fortsat er trængt af blandt andet lave priser og handelsrestriktionerne mod Rusland. Sparekassen har et stort fokus på at sætte tidligt ind og hjælpe de landbrug, der udviser svaghedstegn. Det var også en af årsagerne til, at Sparekassen for to år siden etablerede en egentlig landbrugsafdeling, så kunderne er sikret den optimale sparring. Når vi kigger på de øvrige brancher, ser det til gengæld ud til, at de generelt klarer den relativt svage vækst fornuftigt, hvilket afspejler sig i de relativt lave nedskrivninger. På privatkundeområdet er det positivt, at prisfaldene på boligmarkedet generelt er stoppet, og der flere steder er set pæne stigninger i 2015.

Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver var i 2014 påvirket af en revurdering af Sparekassens domicilejendomme i forbindelse med Finanstilsynets ordinære besøg. Det er således også årsagen til, at posten er faldet fra 95 millioner kroner til 48 millioner kroner.

Årets resultat før skat bliver dermed på 251 millioner kroner. Skat udgør 52 millioner kroner, hvilket giver et resultat efter skat på 199 millioner kroner. Det er en markant forbedring i forhold til 2014, hvor resultatet før skat var på 151 millioner kroner, mens resultatet efter skat var 116 millioner kroner.

Balance og kapital

De seneste år har det været en stor udfordring for de danske pengeinstitutter at låne penge ud. Efterspørgslen efter finansiering til gode projekter har været meget lav. Derfor er det glædeligt, at Sparekassen i 2015 har formået at løfte udlånet med 14 procent, fra 9,9 milliarder kroner til 11,3 milliarder kroner. Stigningen kommer delvist fra sammenlægningen med Vorbasse-Hejnsvig Sparekasse, der løftede udlånet med 526 millioner kroner. Den øvrige

stigning er hentet via en pæn organisk vækst. Det er værd at bemærke, at der fortsat er mange både virksomheder og privatkunder, der nedbringer udlån. Det er dermed en meget væsentlig portion nye udlån, Sparekassen har formået at tiltrække via nye kunder og øget forretningsomfang med eksisterende kunder.

Væksten i kundemassen afspejler sig dog ikke kun i udlånet, indlånet er således også steget med 14 procent. Sparekassen har derfor fortsat et meget stort indlåns-overskud på 3,5 milliarder kroner. Indlånet er på 14,8 milliarder kroner, mens det ved udgangen af 2014 var på 13 milliarder kroner. Indlånsoverskuddet er større, end Sparekassen optimalt ønsker. Det gælder ikke mindst i en periode som den aktuelle, hvor det er svært at få et fornuftigt afkast af overskudslikviditeten.

Der er aktuelt en lang række nye standarder og regler for kapitaldækning og nedskrivninger på vej. Det er tydeligt, at kravene til kapital er stadigt stigende. I december valgte Sparekassen derfor at udstede 160 millioner kroner i ansvarlig kapital. Baggrunden var, at Sparekassen kunne udstede kapitalen til en marginal på blot 4,5 procentpoint, hvilket er meget attraktivt sammenlignet med lignende udstedelser hos andre pengeinstitutter på Sparekassens størrelse. Udstedelsen giver desuden en buffer til at imødegå de fremtidige krav og til at forfølge attraktive opkøbsmuligheder, hvis de dukker op. Sparekassen har altid haft en holdning om, at kapitaloverdækningen skal være rigelig, og udstedelsen skal ses i dette lys.

Garantkapitalen er steget med 56 millioner kroner til 580 millioner kroner. Garanter fra Vorbasse-Hejnsvig Sparekasse tegnede sig ved sammenlægningen for 44 millioner kroner. Bestyrelsen foreslår i henhold til forretningspolitikken at forrente garantkapitalen med 2,5 procent.

Egenkapitalen inklusiv hybrid kernekapital er med det gode resultat og den øgede garantkapital steget til 2,9 milliarder kroner fra 2,7 milliarder kroner. Det er en tilfredsstillende stigning på otte procent. Regnskabspraksis er ændret, hvorfor hybrid kernekapital nu indregnes som en del af egenkapitalen. Vi henviser til beskrivelsen i note 34.

Forventet udvikling og andre udsagn om fremtiden

Det lave renteniveau ser ud til at fortsætte længe endnu, og dermed vil rentemarginalen også generelt i sektoren være presset i 2016. Samtidig er der stor usikkerhed om udviklingen i verdensøkonomien, hvor ikke mindst Kinas aktuelle situation har stor indflydelse. Sparekassen tror dog på, at investeringerne i nye afdelinger og forretningsområder vil betyde, at Sparekassen også i 2016 kan øge sit forretningsomfang. Desuden har Sparekassen en stærk grundlæggende indtjeningskraft, og vi forventer derfor i 2016 en basisindtjening før nedskrivninger på 270 millioner til 300 millioner kroner.

Risikostyring

En stærk risikostyring er fundamentet for at kunne skabe og udbygge et succesfuldt pengeinstitut. I Sparekassen er risikostyring en naturlig del af hverdagen for medarbejdere i hele organisationen. I de følgende afsnit vil vi kort redegøre for de overordnede forhold på de væsentligste risikoområder. Derudover henviser vi henholdsvis til note 3 Risikostyring samt til risikorapporten. Risikorapporten bliver offentliggjort samtidig med årsrapporten, og den er tilgængelig via sparekassens hjemmeside på sparkron.dk/regnskab.

Risikopolitik og -styring

Sparekassen Kronjylland er eksponeret mod forskellige risici og anvender risikostyring som en del af de strategiske beslutninger og den daglige drift. Bestyrelsen fastlægger og reviderer løbende politikker, rammer og principper for risikostyringen, og den modtager løbende rapportering på udviklingen i risici og udnyttelsen af tildelte risikorammer.

Revisionsudvalget overvåger regnskabsprocessen og den lovpligtige revision af årsregnskabet, ligesom udvalget overvåger og kontrollerer om Sparekassens interne kontrolsystem, risikostyringssystemer og interne revision fungerer effektivt.

Sparekassen har i 2015 styrket sin risikofunktion. I den forbindelse er der udpeget en ny risikoansvarlig, ligesom

funktionen er flyttet fra Direktionssekretariatet til Middle Office. Det giver bedre forudsætninger for at øge antallet af selvstændige analyser og risikovurderinger, ligesom det sikrer et stærkt fagligt team omkring den risikoansvarlige. Derudover har Sparekassen naturligvis en compliancefunktion, som medvirker til at sikre, at Sparekassen lever op til både eksterne og interne krav.

De væsentligste risici for Sparekassen Kronjylland er:

- Kreditrisiko
- Markedsrisiko
- Likviditetsrisiko
- Operationel risiko

Kreditrisiko

Kreditrisiko er helt naturligt et af de væsentligste risikoområder i alle pengeinstitutter, da den er tæt forbundet med kerneforretningen med at låne penge til kunderne. Sparekassen har en klar kreditpolitik for alle områder, hvor Sparekassen påtager sig en kreditrisiko, ligesom det er beskrevet, hvilke forretningstyper Sparekassen ikke ønsker at finansiere. De to centrale mål med kreditpolitikken er dels at sikre et passende niveau for kreditrisikoen ved at sikre et afbalanceret forhold mellem indtjening og risiko, dels at sikre, at risiciene er baseret på et dokumenteret og oplyst grundlag.

Det primære markedsområde er Midt- og Østjylland, og 76 procent af Sparekassens krediteksponeringer er ydet til kunder i Region Midtjylland. Desuden er næsten alle de resterende 24 procent ydet til kunder i den nordlige del af Region Syddanmark, den sydlige del af Region Nordjylland og Region Hovedstaden, hvor Sparekassen også har afdelinger. Udlånet til kunder i Region Syddanmark er vokset fra en andel på to procent til syv procent, hvilket primært er sket på grund af sammenlægningen med Vorbasse-Hejnsvig Sparekasse. Den geografiske fordeling understreger Sparekassens ønske om primært at låne til kunder i det definerede markedsområde.

Sparekassen har desuden en række interne målsætninger for såvel den branchemæssige som den størrelsemæssige spredning, da Sparekassen ikke ønsker eksponeringer mod enkelte kunder eller brancher i et omfang, der kan svække

Sparekassens finansielle styrke væsentligt. De største koncentrationer er i branchegruppen fast ejendom og landbrug med 11 procent for hver gruppe. For fast ejendom er det i øvrigt værd at bemærke, at en betydelig del af eksponeringen er til almindelige erhvervsvirksomheders egne kontorbygninger, produktionsfaciliteter og lignende. Samtidig er niveauet langt under tilsynsdiamantens grænse på 25 procent – tilsynsdiamanten omtales mere udførligt senere i ledelsesberetningen.

I forbindelse med indførelsen af IFRS 9 kommer der nye regler for nedskrivninger, som efter planen vil gælde fra regnskabsåret 2018. De nye regler betyder blandt andet, at nedskrivninger til den tid skal registreres fremadrettet baseret på de forventede tab i udlånets levetid og ikke som i dag, hvor de er baseret på konstaterede tab. Reglerne er endnu ikke endeligt godkendt i EU, men vi er sammen med Sparekassens datacentral, SDC, i gang med en analyse af konsekvenserne ved de nye regler. Det er på nuværende tidspunkt i en opstartsfasen, og vi kan derfor ikke give en konkret vurdering af den beløbsmæssige effekt af de nye regler. Vi forventer dog, at det vil betyde stigende nedskrivninger i forhold til gældende regler.

Markedsrisiko

Sparekassens store egenbeholdning giver naturligt en markedsrisiko. Det drejer sig primært om renterisiko, valutarisiko og aktierisiko. Sparekassen ønsker som tidligere omtalt en meget lille renterisiko, der desuden er afdækket med finansielle instrumenter. Derfor er Sparekassens renterisiko meget tæt på nul.

Valutarisikoen er også begrænset, da den er på blot 16 millioner kroner. Det er beregnet som det tab, Sparekassen vil lide, hvis valutakurserne udvikler sig negativt med fem procent i forhold til den danske krone. Sparekassen er dog primært eksponeret i forhold til euro, og med den danske fastkurspolitik er der en meget lille risiko for så stort et udsving. 77 procent af eksponeringen er mod euro.

Aktiebeholdningen i handelsbeholdningen må maksimalt udgøre 10 procent af Sparekassens samlede fondsbeholdning, hvilket giver en beskedent aktierisiko. Særligt fordi sektoraktier udgør en meget stor andel af den samlede aktiebeholdning.

Likviditetsrisiko

Sparekassens likviditet skal til enhver tid være forsvarlig i forhold til at opfylde betalingsforpligtelser, at opretholde forretningsmodellen samt minimere omkostningerne ved at skaffe likviditet. I september 2015 blev der indført et nyt krav for liquidity coverage ratio (LCR) på 60. Det vil frem mod 2019 blive gradvist hævet til 100. Sparekassen har en LCR på 154 og ligger dermed markant over både det nuværende og det fuldt indfasede krav.

Sparekassen har desuden fastlagt en minimumsoverdækning af likviditet på 75 procent i forhold til paragraf 152 i lov om finansiel virksomhed. Det er i øvrigt væsentligt over Finanstilsynets krav i tilsynsdiamanten på 50 procent. Sparekassen har konstant ligget markant over den interne målsætning og dermed også de krav, reguleringerne stiller. Ved udgangen af 2015 var likviditetsoverdækningen i forhold til paragraf 152 således 175 procent.

Sparekassens likviditetsrisiko bliver styret ud fra et forsigtighedsprincip, hvor Sparekassen primært vil finansiere sig via egenkapital og indlånsoverskud. Derudover ønsker Sparekassen, at den overskydende likviditet som hovedregel er placeret i likvide papirer.

Operationel risiko

Den operationelle risiko er risikoen for, at der enten direkte eller indirekte kommer økonomiske tab som følge af fejl i interne processer, systemfejl, menneskelige fejl eller fejl som følge af eksterne hændelser. Sparekassen ønsker konstant at mindske de operationelle risici, men det skal dog ske under hensynstagen til de ressourcemæssige omkostninger, der er forbundet med det. Der er politikker, instrukser og forretningsgange på alle væsentlige områder. Derudover har Sparekassen et system til registrering af operationelle hændelser. Alle medarbejdere er trænet i at benytte dette system, og det indgår som en naturlig del af introforløbet for nye medarbejdere.

It er et af de væsentligste områder i forhold til operationelle risici. Sparekassens beredskabsplan på it-området bliver derfor testet minimum to gange årligt. Desuden er samarbejdet med it-leverandøren SDC grundigt indarbejdet i organisationen.

Kapitalstyring

Det er helt afgørende for Sparekassen, at der aldrig er tvivl om Sparekassens soliditet. Derudover skal der konstant være et kapitalmæssigt råderum til at udvikle forretningen og udvide forretningsomfanget.

Frem mod 2019 bliver kapitaldækningsdirektivet CRD IV og kapitaldækningsforordningen CRR indfaset. Der er fortsat en række implementeringsstandarder, der endnu ikke er fuldt udarbejdet, men generelt bliver der tale om betydelige skærpelser af kapitalkravene. Derfor er det også positivt, at Sparekassen allerede nu fuldt ud lever op til de kendte krav, der gælder fra 2019. Sparekassen følger nøje udviklingen af de nye standarder, så det er muligt konstant at være på forkant og sikre Sparekassens fortsat høje soliditet.

Egenkapital i Sparekassen er som nævnt oppe på 2,9 milliarder kroner mod 2,7 milliarder kroner i 2014. Af de 2,9 milliarder kroner er to milliarder opsparet overskud, mens garantkapital udgør 580 millioner kroner. I forbindelse med købet af Sparekassen Østjylland optog Sparekassen af forsigtighedsgrunde hybrid kernekapital på 200 millioner kroner. Den hybride kernekapital opfylder kravene i CRD IV om blandt andet uopsigelighed fra kreditors side, og de indgår derfor i egenkapitalen.

Kernekapitalprocenten er på 14,4 procent, mens kapitalprocenten er 15,2 procent. Det individuelle solvensbehov bliver opgjort efter 8+ modellen. Det vil sige, at det tager udgangspunkt i otte procent kapital plus eventuelle tillæg, herunder kunder med finansielle problemer, koncentrationer på porteføljen samt markeds- og operationelle risici. Det individuelle solvensbehov er ultimo 2015 opgjort til 9,2 procent mod 9,7 procent i 2014. Det giver en kapitaloverdækning på seks procentpoint, hvilket svarer til 977 millioner kroner. Det interne mål for kapitalbufferen er på minimum 3,5 procentpoint, og den nuværende overdækning er således væsentligt over.

Øvrige forhold

Vorbasse-Hejnsvig Sparekasse

2015 blev indledt med en sammenlægning mellem Sparekassen Kronjylland og Vorbasse-Hejnsvig Sparekasse.

29. januar blev sammenlægningen godkendt. Det betød, at Sparekassen fik tilført cirka 10.000 kunder, seks afdelinger og 43 medarbejdere.

Vorbasse-Hejnsvig Sparekasse har haft en svær periode i forlængelse af finanskrisen, hvor den blandt andet blev nødsaget til at indefryse al garantkapital. De seneste år har ledelsen og medarbejderne fået den tilbage på rette spor. Den proces fik bestyrelsen til at beslutte, at der var behov for at blive en del af en større og mere solid enhed. Her var Sparekassen Kronjylland som Danmarks største sparekasse et naturligt sted at henvende sig.

For Sparekassen Kronjylland er området særdeles attraktivt, da det giver et brohoved ned i det sydlige Jylland. I Sparekassens strategi har netop det sydlige Jylland været udpeget som et af de områder, hvor det var naturligt at bevæge sig hen. Analyser har blandt andet vist, at Billund, Esbjerg, Kolding og Vejle var naturlige byer at blive en del af. Her binder afdelingerne fra Vorbasse-Hejnsvig Sparekasse naturligt området sammen og sikrer samtidig en væsentlig lokal tilstedeværelse og synlighed i hele området. Derudover vurderer vi også, at de nye afdelinger i sig selv er en god forretning på længere sigt.

Sparekassen Kronjylland er blevet særdeles godt modtaget i området. Det viser sig blandt andet også ved, at Sparekassen får mange nye kunder i de seks afdelinger. Sparekassen har efterhånden en solid erfaring med sammenlægninger med andre sparekasser. Det er en proces, der tager tid og ikke kan undgå at påvirke kunderne i perioder. Det gælder især i forbindelse med it-konverteringen, som blev gennemført i oktober. Helt overordnet gik den på grund af tæt samarbejde mellem Sparekassen og Sparekassens datacentral, SDC, rigtig godt. Der skete mindre, uundgåelige fejl, men de blev i løbet af meget kort tid rettet.

Ved sammenlægningen blev garantkapitalen fra Vorbasse-Hejnsvig Sparekasse frigivet, så garantterne kunne hæve deres penge, hvis de ønskede det. Alternativt blev op til 20.000 kroner overført som garantkapital i Sparekassen Kronjylland, mens resten blev ført over som almindeligt indlån eller pensionsindskud. Sparekassen ønsker ikke, at en enkelt garant har mere end 20.000 kroner, hvilket er

baggrunden for denne løsning. I øvrigt er langt hovedparten af de cirka 3.500 garantier fra Vorbasse-Hejnsvig Sparekasse forblevet garantier i Sparekassen Kronjylland, hvilket er endnu et udtryk for den tilfredshed, der er med sammenlægningen.

Udvikling af afdelingsnettet

Der er lige nu to hovedspor i den finansielle sektor. Der er en række primært meget store banker, der skærer til, effektiviserer og satser på callcentre og digitale løsninger. Og så er der Sparekassens vej, hvor vi satser på den personlige rådgiver og en fortsat vigtighed af fysiske afdelinger som supplement til gode digitale løsninger. Den strategi er blandt andet kommet til udtryk ved tre afdelingsåbninger i 2015, og flere er på vej.

Men det betyder selvfølgelig ikke, at Sparekassen lukker øjnene for udviklingen, hvor den fysiske afdeling fylder stadig mindre i dagligdagen, hvor ikke mindst mobilbanken, dankortet og Swipp er dit pengeinstitut. Skal du kende dit lokalområde, være tæt på kunderne og også tiltrække nye kunder betyder en fysisk nærhed dog fortsat ganske meget.

Derfor er det aldrig en automatreaktion, når Sparekassen sammenlægger afdelinger. Det sker efter grundige analyser og overvejelser af kundehensyn. I 2015 valgte Sparekassen dog pr. 1. maj at sammenlægge følgende afdelinger:

- Havndal blev lagt sammen med Øster Tørslev
- Dronningborg blev lagt sammen med Nordre afdeling i Randers
- Gjern blev lagt sammen med Hammel

Baggrunden for sammenlægningerne var størrelse, markedsmessige muligheder og kundernes nærhed til den fremtidige afdeling. Havndal og Gjern var blandt Sparekassens mindre afdelinger og lå i områder, hvor det markedsmessige potentiale var begrænset i forhold til det eksisterende niveau. Derudover lå de i umiddelbar nærhed af et godt og naturligt alternativ. Dronningborg var en af hele syv afdelinger i Randers og lå tæt på Nordre afdeling på Mariagervej i Randers.

I 2015 solgte Sparekassen desuden i foråret sin afdeling i Tved på Mols til Sparekassen Djursland. Baggrunden for handlen var et fælles ønske om at sikre, at Mols også i fremtiden har et lokalt pengeinstitut. Begge parter kunne se, at Mols desværre ikke i længden har tilstrækkeligt kundegrundlag til to pengeinstitutter. Da Sparekassen Djursland senest har overtaget Vistoft Sparekasse blev vi i de to sparekasser enige om at sætte os sammen for at se, hvordan vi i fællesskab kunne sikre en fremtidig sparekasse på Mols.

Med sammenlægningerne har vi samtidig et billede af, at afdelingsstrukturen for Sparekassens nuværende afdelinger ligger fast i en periode. I stedet kan vi fuldt ud koncentrere kræfterne om at udvikle eksisterende afdelinger og etablere nye afdelinger. Det skete som nævnt også i høj grad i 2015, hvor Sparekassen åbnede tre helt nye afdelinger.

På Sparekassens liste over attraktive placeringer stod udover det sydlige Jylland også flere placeringer i hovedstadsområdet. Ved sammenlægningen med Vorbasse-Hejnsvig Sparekasse blev Allan Aaskov en del af Sparekassen, da han var direktør i Vorbasse-Hejnsvig Sparekasse. Han har tidligere i karrieren haft flere ledende stillinger i hovedstadsområdet, og da han både personligt og professionelt ønskede at vende tilbage, blev det indgangen til at etablere et egentligt områdecenter i København med Allan Aaskov som områdedirektør.

Det vigtigste i forbindelse med etableringen af nye afdelinger i attraktive områder er de rigtige medarbejdere. De er således også grundlaget for de afdelinger, Sparekassen åbnede i 2015. I maj åbnede Sparekassen en afdeling i København City med placering i Industriens Hus. Der er tale om en kombineret privat- og erhvervskundeafdeling med i alt 14 medarbejdere samt en private banking afdeling. Afdelingen er kommet rigtig flot fra start, og vi forventer, at den allerede i løbet af 2016 kommer til at generere overskud.

I maj var der også seks medarbejdere klar til en ny afdeling i Lyngby. I første omgang er de placeret i midlertidige lokaler, men i foråret 2016 flytter de ind i nyindrettede

lokaler på Lyngby Hovedgade. På trods af det midlertidige set up har også afdelingen i Lyngby fået en god start. Der er i øvrigt tale om en ren privatkundeafdeling.

Den sidste afdeling, Sparekassen åbnede i 2015, blev åbnet i Holbæk. Her var udgangspunktet også, at det blev muligt at få sammensat det helt rigtige hold med den helt rigtige leder i spidsen. Holbæk er med sine cirka 69.000 indbyggere i kommunen og store opland et attraktivt område, og selv om afdelingen først åbnede i midlertidige lokaler sidst på året, har den allerede nu trukket et flot antal kunder. Der er desuden fundet gode lokaler i gågaden, hvor Sparekassen får en meget synlig placering. Lokalerne er aktuelt ved at blive omdannet fra isenkramforretning til moderne sparekasseafdeling. Efter planen flytter Sparekassen ind i afdelingen 21. marts 2016.

Cirka samtidig åbner Sparekassen en ny afdeling i Kolding. Det bliver en afdeling med både privat- og erhvervskunder, og samtidig kommer den til at huse Sparekassens områdedirektør for det sydlige område samt udvalgte specialister, der skal understøtte de sydlige afdelingers rådgivning eksempelvis på private banking og investeringsområdet. Den nye afdeling kommer til at ligge i et erhvervsmæssigt vækstområde på Vejlevej, og holdet af ledere og medarbejdere er stort set på plads.

Nem Forsikring A/S

De seneste år har Sparekassen samarbejdet med Privatforsikring om skadesforsikringer, og det har på mange måder været et godt samarbejde for både Sparekassen og kunderne. Dog har ressourceforbruget til salg, efteruddannelse og lignende været for stort, fordi vi har villet sikre kunderne en optimal rådgivning. Derfor har Sparekassen været på udkig efter en mere effektiv løsning, så vi kan koncentrere ressourcerne i afdelingerne om vores kernekompetence – finansiel rådgivning – og samtidig tilbyde vores kunder en god forsikringsløsning.

Løsningen er et medejerskab og formidlingssamarbejde med Nem Forsikring. Nem Forsikring har hidtil været delvist ejet af foreningen bag Midtjysk Forsikring, som Nem Forsikring er udsprunget af, og Middelfart Sparekasse. Sparekassen Kronjylland købte 31. december 2015 halv-

delen af Middelfart Sparekasses aktier og ejer dermed 25 procent af Nem Forsikring.

Sparekassen ser et stort potentiale i både formidlingsaftalen og medejerskabet. Nem Forsikring er udover at være et forsikringsselskab i vækst også medejers af Next Forsikring, der er et rent digitalt forsikringsselskab med høje vækstrater.

Den kapitalmæssige påvirkning af købet er minus 0,2 procentpoint på kapitalprocenten.

Positiv redegørelse fra Finanstilsynet

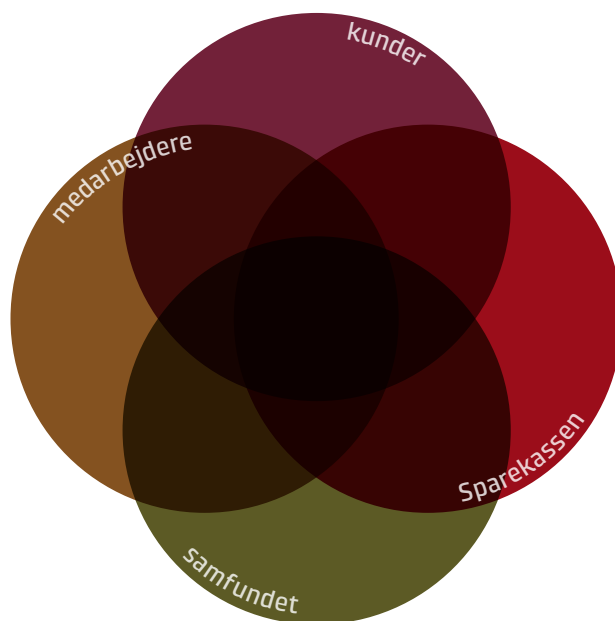
I juni offentliggjorde Finanstilsynet sin redegørelse fra det ordinære besøg, der blev gennemført fra ultimo 2014 til og med primo 2015. Det var et besøg, hvor alle områder blev gennemgået. Derfor er det også glædeligt, at der generelt er meget ros til Sparekassen – ikke mindst for kredithåndteringen.

I redegørelsen står blandt andet, at "boniteten blandt de 22 største udlån er bedre end gennemsnittet i sammenlignelige institutter", og at "Sparekassen har igennem de senere år opnået bedre resultater end gennemsnittet af de andre gruppe 2 institutter". Finanstilsynet fandt da heller ikke behov for ændringer i det individuelle solvensbehov eller yderligere nedskrivninger på udlån. Til gengæld fik Sparekassen et påbud om at nedskrive værdien af koncernens domicilejendomme med 51 millioner kroner, hvilket allerede blev gjort i forbindelse med årsregnskabet for 2014, og derfor påvirker det ikke resultatet i 2015.

Samlet set vurderer vi resultatet af besøget som tilfredsstillende. De påbud og kommentarer, som Finanstilsynet kom med, er alle blevet indarbejdet i organisationen.

En sparekasse i balance

De fleste af de ting, der bliver omtalt i ledelsesberetningen handler om Sparekassen – ikke mindst Sparekassens økonomi, kapital og udvikling. Men i Sparekassen vil eksempelvis kortsigtet profit aldrig blive en selvstændig målsætning, fordi Sparekassens formål er at drive et pengeinstitut i balance. En balance, hvor Sparekassen er den ene af de fire områder, mens Kunder, Medarbejdere og

Samfund er de øvrige. Disse områder er således væsentlige for at få et helhedsindtryk af Sparekassens samlede virksomhed.

Kunder

I 2015 har Sparekassen gennemført flere analyser og undersøgelser af kundernes ønsker og behov samt tilfredshed. De er en del af et stort arbejde, der skal sikre, at det altid er en god oplevelse at være i kontakt med Sparekassen. Sparekassen har generelt pæne placeringer i kundetilfredshedsundersøgelser, eksempelvis i de seneste undersøgelser fra EPSI og Voxmeter, og målet er konstant at være blandt de allerbedste.

I første halvår af 2016 lancerer Sparekassen fire kundeløfter, der skal synliggøre både internt og eksternt, hvad kunderne kan forvente af Sparekassen. Der er desuden lanceret en kontaktpolitik, som skal sikre, at alle kunder får den rette rådgivning og opmærksomhed. Samlet set

forventer vi, at indsatserne på lang sigt vil styrke kundetilfredsheden yderligere.

Sparekassen ønsker langvarige relationer med sine kunder, og derfor er det afgørende, at vi er tæt på vores kunder og kender dem og deres behov. Derfor er det eksempelvis også helt naturligt, at ingen rådgivere i Sparekassen må formidle et produkt til en kunde, hvis rådgiveren ikke mener, at kunden har behov for produktet. I Sparekassen skal du altid være tryk ved, at du får de rigtige råd.

Medarbejdere

Tilfredse medarbejdere er forudsætningen for tilfredse kunder. I Sparekassen arbejder vi målrettet med udviklingen af den enkelte medarbejder og leder. Sparekassen har netop gennemført en medarbejdertilfredshedsundersøgelse, der viser en generelt høj tilfredshed. Der er naturligvis fortsat områder, hvor Sparekassen ønsker at gøre det endnu bedre.

Positivt er det i øvrigt, at tilfredsheden blandt medarbejderne er steget pænt siden en tilsvarende måling i 2013. Det viser, at de indsats, der siden er gennemført, har haft en effekt.

Medarbejdere er et vigtigt fundament for, at Sparekassen kan nå sine mål, og derfor vil arbejdet med medarbejderudvikling og -tilfredshed have højt fokus de kommende år.

I 2015 lancerede Sparekassen desuden et graduate-forløb, hvor nyuddannede akademikere får en indgang til arbejdsmarkedet, og Sparekassen styrker sin rekruttering af attraktive kandidater.

Sparekassen

For Sparekassen er det vigtigt, at vi konstant leverer gode resultater, men det må aldrig stå alene. Vi vil således også være respekteret for den måde, vi opnår vores resultater. Vi skal gøre tingene på en ordentlig måde.

Kortsigtet profit bliver heller aldrig det dominerende formål. Vi tror således på, at det bedste for Sparekassen og for den samlede balance i Sparekassen er en langsigtet tænkning, hvor vi til stadighed arbejder på at gøre Sparekassen stærkere flere år ud i fremtiden. Det er således også det, der kommer til udtryk i disse års investeringer.

Sparekassen er i dag Danmarks største sparekasse, og det forpligter. Vi tror på sparekasse-tankens, og derfor tager vi også et ansvar for at udbrede kendskabet til forskellene på en bank og en sparekasse. Mellem aktionærfokus og det brede interessentfokus.

Samfund

Det er en grundlæggende del af en sparekasses formål at give tilbage til samfundet. Det er det også i Sparekassen Kronjylland, selv om den i dag er et af Danmarks ti største pengeinstitutter. I Sparekassen uddeler vi årligt millionbeløb til klubber, foreninger og gode lokale tiltag i de lokalområder, hvor vi driver vores forretning.

Sparekassen støtter desuden sociale tiltag som Løkkefondens arbejde for at få unge drenge på ret køl, ligesom vi i

samarbejde med en række skoler og uddannelsesinstitutioner underviser i finansiell forståelse. Sparekassen deltager eksempelvis også i Pengeugen, ligesom der er lavet en aftale om et introforløb for en flygtning.

Nye bestyrelsesmedlemmer

I begyndelsen af 2015 var der valg af medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer. Her var der genvalg til Jens Frovin Stampe Dahl, mens der var nyvalg til Anders Balle Rasmussen (afdelingsdirektør i Forretningsudvikling) og Jakob Thorgaard (investeringsrådgiver). De indtrådte pr. 30. april 2015, hvor de afløste Ellen Toft og Ole Møller Sørensen.

På det ordinære repræsentantskabsmøde i april var der genvalg til bestyrelsesmedlem Hans-Jørgen Olsen, der var eneste bestyrelsesmedlem på valg.

2016 er i øvrigt valgår i Sparekassen. Det betyder, at garantierne til efteråret skal vælge et nyt repræsentantskab, som tiltræder pr. 1. januar 2017. Der er valg hvert fjerde år.

Udskiftninger i Forretningskomiteen

Allan Aaskov blev som omtalt udnævnt til områdedirektør for Område Øst, der dækker afdelingerne på Sjælland. I forbindelse med udnævnelsen blev han desuden en del af Forretningskomiteen, der er Sparekassens øverste daglige ledelsesforum. Allan Aaskov har senest været direktør i Vorbasse-Hejnsvig Sparekasse, og tidligere har han haft lederposter i blandt andet Sparbank i København.

Per Rick overtog i september Jan Nyvangs sæde i Forretningskomiteen, da han blev udnævnt til områdedirektør for Område Syd. Jan Nyvang ønskede at vende tilbage til det nære arbejde med kunder og kolleger i afdelingsnettet, hvor han bliver afdelingsdirektør i Sparekassens Nordre afdeling i Randers. Per Rick har senest været forretningsdirektør i Arbejdernes Landsbank, hvor han blandt andet havde ansvaret for bankens afdelinger i Jylland og på Fyn. Han bor i det sydjyske og er derfor en stærk kapacitet til at udfolde Sparekassens ambitioner i det sydlige Jylland.

Direktion og lønpolitik

I Sparekassens lønpolitik fremgår det, at Sparekassen ikke benytter resultatafhængige variable løndelev. Dette gælder naturligvis også for direktionen, der får en fast løn uden variable tillæg, ligesom pensionsordningen er på almindelige vilkår.

I forhold til reglerne om god ledelsesskik (corporate governance), der dækker såvel bestyrelsen som direktionen, og Finansrådets ledelseskodex henvises til Sparekassens hjemmeside: sparkron.dk/regnskab.

Politik for det underrepræsenterede køn

Danske pengeinstitutter er pålagt i ledelsesberetningen at orientere om deres målsætninger i forhold til det underrepræsenterede køn i det øverste ledelsesorgan, der i Sparekassen er bestyrelsen. Desuden skal vi orientere om politikker for øvrige ledelseslag. Sparekassen har aktuelt 89 procent mænd og 11 procent kvinder i bestyrelsen. Det er bestyrelsens mål, at andelen af kvindelige repræsentantskabsvalgte bestyrelsesmedlemmer fra 2020 skal udgøre 33 procent, aktuelt er tallet alene for de repræsentantskabsvalgte 17 procent kvinder. Dog skal kvalifikationer altid veje tungere end køn.

I forhold til øvrige ledelseslag ønsker Sparekassen at arbejde hen mod en mere ligelig fordeling af kønnene. Derfor bruger Sparekassen aktivt måltal og måleredskaber til at justere sin indsats på relevante områder. Aktuelt er der en andel på 20 procent kvinder i forretningskomiteen, og Sparekassen har et mål om, at kvindelige ledere på alle niveauer fra 2020 skal udgøre mindst 33 procent.

Generelt ønsker Sparekassen en åben og fordomsfri kultur, hvor den enkelte medarbejder kan udnytte sine kompetencer bedst muligt. Uanset måltal har Sparekassen også den politik, at den bedst egnede kandidat altid får stillingen.

Ledelsens hverv

Sparekassens direktion og bestyrelse bestrider følgende hverv i andre erhvervsdrivende virksomheder, der ikke er 100 procent af ejet af Sparekassen.

Administrerende direktør Klaus Skjødt

- Bestyrelsesformand i Skandinavisk Data Center A/S (SDC)
- Bestyrelsesformand i SparInvest Holdings SE
- Næstformand i EgnsinVEST Holding A/S
- Næstformand i EgnsinVEST Management A/S
- Næstformand i EgnsinVEST Ejendomme A/S
- Bestyrelsesmedlem i Lokale Pengeinstitutter
- Bestyrelsesmedlem i Nem Forsikring A/S

Bestyrelsesmedlem Anders Buhl-Christensen

- Bestyrelsesmedlem i Produktionsskolen Mimers Brønd
- Bestyrelsesmedlem i Støvringgaard Kloster

Bestyrelsesmedlem Kurt Kvist

- Direktør i Kurt Kvist Invest, Randers ApS

Bestyrelsesmedlem Hans-Jørgen Olsen

- Direktør og bestyrelsesmedlem i Møbelhuset i Silkeborg A/S
- Direktør og bestyrelsesformand i Resdal Holding ApS

Revisionsudvalg

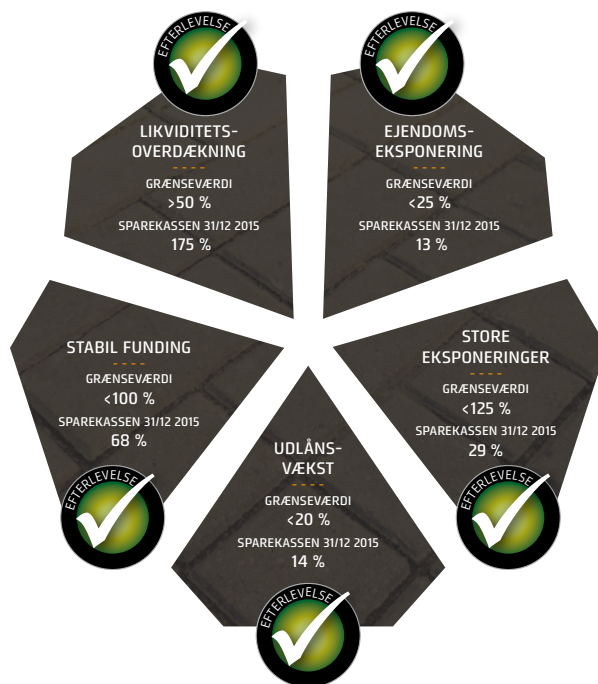
Sparekassen Kronjyllands revisionsudvalg består af næstformand Anne Lind Gleerup og bestyrelsesmedlemmerne Hans-Jørgen Olsen og Kurt Kvist. Fhv. statsautoriserede revisor Kurt Kvist er formand for udvalget og opfylder kravet i revisionsudvalgsbekendtgørelsen, idet han har erfaring med revision af regnskaber aflagt efter lov om finansiel virksomhed.

Tilsynsdiamanten

Tilsynsdiamanten består af fem pejlemærker, som Finanstilsynet anbefaler, at alle danske pengeinstitutter holder sig indenfor. Siden tilsynsdiamanten blev lanceret i 2010, har Sparekassen ved aflæggelsen af alle årsrapporter ligget pænt indenfor grænserne. Det gør Sparekassen også i 2015.

Likviditetsoverdækning (minimum 50 procent)

Sparekassens likviditet er som omtalt særdeles stærk, og overdækningen er på hele 175 procent (158 procent i 2014). Det er desuden en styrke, at likviditeten primært består af indlån og egenkapital. I oktober 2015 blev der udover pejlemærket indført et krav om en Liquidity Coverage Ratio (LCR) på minimum 60 procent. Sparekassen har en

Figur 1. Tilsynsdiamanten.

LCR på 154 procent, hvilket både er pænt over den nævnte grænse og den endelige grænse på 100 procent, der bliver indført med virkning fra januar 2019.

Stabil funding (maksimalt 100 procent)

Den nuværende fundingsituation giver god mulighed for Sparekassens ønske om vækst, da udlån i forhold til indlån og egenkapital blot er på 68 procent (68 procent i 2014).

Ejendomseksponering (maksimalt 25 procent)

Sparekassen har en bred branchemæssig spredning i sine udlån, og eksponeringen i forhold til ejendomssektoren er på 13 procent af de samlede udlån (12 procent i 2014).

Store eksponeringer (maksimalt 125 procent)

Sparekassen er primært et pengeinstitut for private kunder samt små og mellemstore virksomheder. Derfor er

antallet af store eksponeringer begrænset og udgør 29 procent (17 procent i 2014). Store eksponeringer er på nuværende tidspunkt defineret som summen af eksponeringer, der udgør mere end 10 procent af kapitalgrundlaget eksklusiv eksponeringer med tilknyttede virksomheder samt kreditinstitutter under en milliard kroner efter fradrag. Finanstilsynet har vedtaget en ændring fra 2018. Den betyder, at summen af de 20 største eksponeringer i et pengeinstitut højst må udgøre 175 procent af den egentlige kernekapital. Også i forhold til det justerede pejlemærke ligger Sparekassen med en procent på 96 indenfor grænsen.

Udlånsvækst (maksimalt 20 procent)

Både via opkøb og organisk vækst har Sparekassen formået at få udlånet til at stige. Samlet er udlånet således steget 14 procent henover 2015 (-1 procent i 2014).

Det ligger dog fortsat pænt indenfor grænsen på en maksimal stigning på 20 procent.

Usædvanlige forhold i 2015

Der er ikke udover, hvad der er nævnt i beretningen indtruffet forhold af usædvanlig karakter i 2015.

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der er ikke efter regnskabsårets slutning indtruffet begivenheder, som har indflydelse på bedømmelsen af årsrapporten.

Usikkerhed ved indregning og måling

Den væsentligste usikkerhed ved indregning og måling knytter sig til nedskrivninger på udlån, værdiansættelse af ejendomme, finansielle instrumenter og kunderelationer. Ledelsen vurderer, at usikkerheden er på et niveau, der er forsvarligt i forhold til årsrapporten. Vi henviser til beskrivelsen i note 34 Regnskabspraksis.

Resultatopgørelse

Note	MODERSELSKAB		KONCERN	
	2015	2014	2015	2014
4 Renteindtægter	720.839	746.210	723.603	745.843
5 Renteudgifter	-67.185	-108.498	-67.597	-109.141
Netto renteindtægter	653.654	637.712	656.006	636.702
Udbytte af aktier m.v.	2.335	7.547	2.335	7.547
6 Gebyrer og provisionsindtægter	361.043	305.363	366.494	310.419
Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	-14.962	-8.157	-17.194	-9.978
Netto rente- og gebyrindtægter	1.002.070	942.465	1.007.641	944.690
7 Kursreguleringer	-255	8.678	67	8.661
Andre driftsindtægter	59.916	73.659	79.644	98.704
8,9 Udgifter til personale og administration	-683.991	-608.779	-676.601	-603.834
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	-28.541	-35.424	-48.344	-94.603
Andre driftsudgifter	-29.682	-29.015	-29.682	-29.015
10 Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	-104.862	-199.930	-97.628	-194.300
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	28.552	-8.800	16.147	20.525
Resultat før skat	243.207	142.854	251.244	150.828
11 Skat	-44.372	-26.634	-52.409	-34.608
Årets resultat	198.835	116.220	198.835	116.220
Forslag til resultatdisponering				
Netto opskrivning efter den indre værdis metode	23.799	-6.183		
Rente af garantkapital	13.899	14.713		
Rente af hybrid kapital	20.737	20.737		
Overført overskud	140.400	86.953		
I alt anvendt	198.835	116.220		
Totalindkomst				
Årets resultat	198.835	116.220	198.835	116.220
Værdiregulering domicilejendomme	-1.882	-1.217	-2.058	-7.524
Skat af værdiregulering domicilejendomme	414	254	453	1.761
Omvurdering af ejendomme i tilknyttede virksomheder	-176	-6.307	0	0
Skat af omvurdering af ejendomme i tilknyttede virksomheder	39	1.507	0	0
Anden totalindkomst i alt	-1.605	-5.763	-1.605	-5.763
Totalindkomst i alt	197.230	110.457	197.230	110.457

1.000 kr.

Balance

Note	MODERSELSKAB		KONCERN		1.000 kr.
	2015	2014	2015	2014	
Aktiver					
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker...	380.511	898.880	380.512	898.881	
12 Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker.....	816.387	449.282	839.870	462.656	
13 Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	11.375.505	10.044.682	11.253.194	9.854.265	
14 Obligationer til dagsværdi	4.829.534	3.639.320	4.830.656	3.640.442	
15 Aktier m.v.	695.217	584.683	696.888	586.166	
16,17 Kapitalandele i associerede virksomheder	228.085	153.029	165.443	101.457	
16,17 Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	176.923	173.123	0	0	
18 Aktiver tilknyttet puljeordninger	186.465	0	186.465	0	
19 Immaterielle aktiver	155.037	132.953	155.037	132.953	
20 Grunde og bygninger i alt	184.939	286.252	509.913	616.134	
- Investeringsjendomme	107.536	214.339	116.380	224.733	
- Domicilejendomme.....	77.403	71.913	393.533	391.401	
21 Øvrige materielle aktiver	33.284	26.610	59.877	94.808	
Aktuelle skatteaktiver	11.340	0	10.589	0	
22 Udsudte skatteaktiver	4.610	14.841	3.118	25.496	
Aktiver i midlertidig besiddelse.....	334	0	1.618	1.275	
Andre aktiver	256.597	213.056	259.754	215.240	
Periodeafgrænsningsposter	82.535	80.105	83.144	80.772	
Aktiver i alt	19.417.303	16.696.816	19.436.078	16.710.545	

Note	MODERSELSKAB		KONCERN		
	2015	2014	2015	2014	
Passiver					
23	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	475.325	198.517	475.325	198.517
24	Indlån og anden gæld	14.775.574	13.021.189	14.763.501	12.998.706
	Indlån i puljeordninger	186.465	0	186.465	0
25	Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	0	8.393	0	8.393
	Aktuelle skatteforpligtelser	0	121	0	369
	Andre passiver	879.200	755.989	898.477	775.876
	Periodeafgrænsningsposter	7.531	8.095	10.089	10.364
	Gæld i alt	16.324.095	13.992.304	16.333.857	13.992.225
26	Hensættelser til pensioner	2.815	2.815	2.815	2.815
	Hensættelser til tab på garantier	31.533	25.918	38.257	36.282
	Andre hensatte forpligtelser	2.301	3.759	4.590	7.203
	Hensatte forpligtelser i alt	36.649	32.492	45.662	46.300
27	Efterstillede kapitalindskud	158.935	0	158.935	0
	Garantkapital	579.720	523.980	579.720	523.980
	Hybrid kapital	200.000	200.000	200.000	200.000
	Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode	23.662	0	52.095	40.686
	Opskrivningshenlæggelse	862	2.330	7.673	9.278
	Rente af kapital	34.636	35.450	34.636	35.450
	Overført overskud	2.058.744	1.910.260	2.023.500	1.862.626
	Egenkapital i alt	2.897.624	2.672.020	2.897.624	2.672.020
	Passiver i alt	19.417.303	16.696.816	19.436.078	16.710.545

Egenkapitalopgørelse

	GARANT- KAPITAL	HYBRID KAPITAL	RESERVE FOR NETTO- OPSKRIVNING EFTER DEN INDRE VÆRDIS METODE	OPSKRIV- NING- HENLÆG- GELSE	RENTE AF KAPITAL	OVERFØRT OVERSKUD	I ALT
Egenkapital 2015							
Moderselskab							
Egenkapital primo.....	523.980	0	0	2.330	14.713	1.910.260	2.451.283
Ændring i regnskabspraksis.....	0	200.000	0	0	20.737	0	220.737
Korrigeret egenkapital primo	523.980	200.000	0	2.330	35.450	1.910.260	2.672.020
Værdiregulering domicilejendomme.....	0	0	0	-1.468	0	0	-1.468
Omvurdering af ejendomme i tilknyttede virksomheder.....	0	0	-137	0	0	0	-137
Anden totalindkomst i alt.....	0	0	-137	-1.468	0	0	-1.605
Årets resultat	0	0	23.799	0	34.636	140.400	198.835
Totalindkomst i alt.....	0	0	23.662	-1.468	34.636	140.400	197.230
Udbetalt rente af garantkapital.....	0	0	0	0	-14.713	-40	-14.753
Udbetalt rente af hybrid kapital.....	0	0	0	0	-20.737	0	-20.737
Skat af kapitalforrentning.....	0	0	0	0	0	8.124	8.124
Kapitalændring	55.740	0	0	0	0	0	55.740
Egenkapital ultimo.....	579.720	200.000	23.662	862	34.636	2.058.744	2.897.624
Koncern							
Egenkapital primo.....	523.980	0	40.686	9.278	14.713	1.862.626	2.451.283
Ændring i regnskabspraksis.....	0	200.000	0	0	20.737	0	220.737
Korrigeret egenkapital primo	523.980	200.000	40.686	9.278	35.450	1.862.626	2.672.020
Værdiregulering domicilejendomme.....	0	0	0	-1.605	0	0	-1.605
Anden totalindkomst.....	0	0	0	-1.605	0	0	-1.605
Årets resultat	0	0	11.409	0	34.636	152.790	198.835
Totalindkomst i alt.....	0	0	11.409	-1.605	34.636	152.790	197.230
Udbetalt rente af garantkapital.....	0	0	0	0	-14.713	-40	-14.753
Udbetalt rente af hybrid kapital.....	0	0	0	0	-20.737	0	-20.737
Skat af kapitalforrentning.....	0	0	0	0	0	8.124	8.124
Kapitalændring	55.740	0	0	0	0	0	55.740
Egenkapital ultimo.....	579.720	200.000	52.095	7.673	34.636	2.023.500	2.897.624

1.000 kr.

	GARANT- KAPITAL	HYBRID KAPITAL	RESERVE FOR NETTO- OPSKRIVNING EFTER DEN INDRE VÆRDIS METODE	OPSKRIV- NING- HENLÆG- GELSE	RENTE AF KAPITAL	OVERFØRT OVERSKUD	I ALT
Egenkapital 2014							
Moderselskab							
Egenkapital primo.....	587.756	0	10.983	3.293	13.948	1.814.814	2.430.794
Ændring i regnskabspraksis.....	0	200.000	0	0	20.737	0	220.737
Korrigeret egenkapital primo.....	587.756	200.000	10.983	3.293	34.685	1.814.814	2.651.531
Værdiregulering domicilejendomme.....	0	0	0	-963	0	0	-963
Omvurdering af ejendomme i tilknyttede virksomheder.....	0	0	-4.800	0	0	0	-4.800
Anden totalindkomst i alt.....	0	0	-4.800	-963	0	0	-5.763
Årets resultat	0	0	-6.183	0	35.450	86.953	116.220
Totalindkomst i alt.....	0	0	-10.983	-963	35.450	86.953	110.457
Udbetalt rente af garantkapital.....	0	0	0	0	-13.948	-18	-13.966
Udbetalt rente af hybrid kapital.....	0	0	0	0	-20.737	0	-20.737
Skat af kapitalforrentning.....	0	0	0	0	0	8.511	8.511
Kapitalændring	-63.776	0	0	0	0	0	-63.776
Egenkapital ultimo.....	523.980	200.000	0	2.330	35.450	1.910.260	2.672.020
Koncern							
Egenkapital primo	587.756	0	20.159	15.160	13.948	1.793.771	2.430.794
Ændring i regnskabspraksis.....	0	200.000	0	0	20.737	0	220.737
Korrigeret egenkapital primo	587.756	200.000	20.159	15.160	34.685	1.793.771	2.651.531
Værdiregulering domicilejendomme.....	0	0	0	-5.763	0	0	-5.763
Anden totalindkomst.....	0	0	0	-5.763	0	0	-5.763
Årets resultat	0	0	20.527	0	35.450	60.243	116.220
Totalindkomst i alt.....	0	0	20.527	-5.763	35.450	60.243	110.457
Ændring af skatteprocent.....	0	0	0	-119	0	119	0
Udbetalt rente af garantkapital.....	0	0	0	0	-13.948	-18	-13.966
Udbetalt rente af hybrid kapital.....	0	0	0	0	-20.737	0	-20.737
Skat af kapitalforrentning.....	0	0	0	0	0	8.511	8.511
Kapitalændring	-63.776	0	0	0	0	0	-63.776
Egenkapital ultimo.....	523.980	200.000	40.686	9.278	35.450	1.862.626	2.672.020

Kapitalforhold

	MODERSELSKAB		KONCERN		1.000 kr.
	2015	2014	2015	2014	
Egenkapital.....	2.897.624	2.672.020	2.897.624	2.672.020	
Hybrid kapital.....	-200.000	-200.000	-200.000	-200.000	
Rente af kapital.....	-34.636	-35.450	-34.636	-35.450	
Immaterielle aktiver.....	-170.946	-129.432	-170.946	-129.432	
Udskudte skatteaktiver.....	0	-5.201	0	-5.201	
Kapitalandele i andre finansielle virksomheder mv.....	-145.814	-86.061	-145.806	-86.037	
Fradrag for garantramme.....	-30.000	-45.700	-30.000	-45.700	
Forsigtig værdiansættelse.....	-6.252	-5.049	-6.049	-4.802	
Egentlig kernekapital.....	2.309.976	2.165.127	2.310.187	2.165.398	
Hybrid kapital.....	200.000	200.000	200.000	200.000	
Kapitalandele i andre finansielle virksomheder mv.....	-109.361	-200.000	-109.355	-200.000	
Kernekapital.....	2.400.615	2.165.127	2.400.832	2.165.398	
Efterstillede kapitalindskud.....	158.935	0	158.935	0	
Kapitalandele i andre finansielle virksomheder mv.....	-110.856	0	-110.851	0	
Kapitalgrundlag.....	2.448.694	2.165.127	2.448.916	2.165.398	
Kreditrisiko.....	12.436.304	11.410.505	12.443.931	11.503.841	
Markedsrisiko.....	1.851.404	1.269.722	1.854.863	1.274.406	
Operationel risiko.....	1.763.951	1.501.730	1.785.207	1.504.233	
Samlet risikoesponering.....	16.051.659	14.181.957	16.084.001	14.282.480	
Egentlig kernekapitalprocent.....	14,4 %	15,3 %	14,4 %	15,2 %	
Kernekapitalprocent.....	15,0 %	15,3 %	14,9 %	15,2 %	
Kapitalprocent.....	15,3 %	15,3 %	15,2 %	15,2 %	

Noteoversigt

1	Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder.....	30
2	Hoved- og nøgletal.....	32
3	Risikostyring.....	37
4	Renteindtægter.....	50
5	Renteudgifter.....	50
6	Gebyrer og provisionsindtægter.....	50
7	Kursreguleringer.....	50
8	Udgifter til personale og administration.....	51
9	Revisionshonorar.....	52
10	Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender m.v.	52
11	Skat.....	54
12	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker.....	54
13	Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris.....	55
14	Obligationer til dagsværdi.....	55
15	Aktier m.v.....	56
16	Kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder.....	56
17	Koncernoversigt.....	57
18	Aktiver tilknyttet puljeordninger.....	57
19	Immaterielle aktiver.....	57
20	Grunde og bygninger.....	59
21	Øvrige materielle aktiver.....	59
22	Udsudte skatteaktiver.....	60
23	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker.....	60
24	Indlån og anden gæld.....	60
25	Udstedte obligationer til amortiseret kostpris.....	61
26	Hensættelser til pensioner.....	61
27	Efterstillede kapitalindskud.....	61
28	Eventualforpligtelser.....	62
29	Afledte finansielle instrumenter.....	62
30	Valutaeksponering.....	66
31	Renterisiko på gældsinstrumenter.....	66
32	Virksomhedsovertagelser.....	67
33	Nærtstående parter.....	68
34	Regnskabspraksis.....	69

Noter

1 Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder

Opgørelsen af den regnskabsmæssige værdi af visse aktiver og forpligtelser er forbundet med ledelsesmæssige skøn over, hvordan fremtidige begivenheder påvirker værdien af disse aktiver og forpligtelser.

De udøvede skøn er baseret på forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige, men som er usikre. Herudover er Sparekassen og koncernen påvirket af risici og usikkerheder, som kan føre til, at de faktiske resultater kan afvige fra skønnene.

De områder, som indebærer en højere grad af vurderinger eller kompleksitet, eller områder, hvor antagelser og skøn er væsentlige for regnskabet, er følgende:

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender

Test af værdiforringelse af individuelle udlån er forbundet med skøn over forhold, hvor der er høj grad af usikkerhed. Usikkerheden er forbundet med kvantificeringen af risikoen for, at ikke alle fremtidige betalinger modtages. Såfremt det kan fastslås, at ikke alle fremtidige betalinger vil blive modtaget, er fastlæggelsen af størrelsen af de forventede betalinger, herunder realisationsværdier af sikkerheder og forventede dividende udbetalinger fra boer, også undergivet væsentlige skøn.

Sparekassen anvender en konservativ dagsværdiberegning af sikkerheder, og følger bl.a. Finanstilsynets seneste anbefalinger vedrørende værdiansættelser af sikkerheder herunder hektarpriserne på landbrugsjord. I Sparekassens markedsområde ligger ha priserne mellem 125.000 og 160.000 kroner. På ejendomme anvendes et differentieret afkastkrav alt efter ejendomstype og beliggenhed.

Gruppevise nedskrivninger

Sparekassen anvender modellen for gruppevise nedskrivninger, der er udviklet af Lokale Pengeinstitutter.

Modellen for gruppevise nedskrivninger er fortsat behæftet med en vis usikkerhed, da det historiske datagrundlag fortsat er begrænset, og det har således været nødvendigt at supplere modellens beregninger med

ledelsesmæssige skøn vedrørende antal konkurser, jordpriser mv.

Dagsværdi af investerings- og domicilejendomme

Til måling af dagsværdien af ejendomme anvendes afkastmodellen. De fremtidige pengestrømme er baseret på Sparekassen Kronjyllands bedste estimering af det fremtidige resultat samt afkastkrav for hver enkelt ejendom under hensyntagen til blandt andet anvendelse, beliggenhed og vedligeholdelse.

Ledelsen har ved fastsættelsen af markedsværdierne på ejendommene taget udgangspunkt i tilgængelige markedsstatistikker fra en anerkendt mæglerkæde over gennemsnitlige markedslejer og afkastkrav på ejendomme i samme geografiske områder og af samme karakter. Ledelsen har i enkelte tilfælde som følge af ejendommenes særlige forhold anvendt egne afkastkrav.

Dagsværdi af finansielle instrumenter

Dagsværdien er det beløb, som et aktiv kan omsættes til, eller en forpligtelse indfries til ved handel under normale omstændigheder mellem kvalificerede, villige og indbyrdes uafhængige parter.

Dagsværdien af finansielle instrumenter, hvor der findes et aktivt marked, fastsættes til den pris, der vil blive modtaget ved salg på balancedagen, eller hvis en sådan ikke foreligger en anden offentliggjort kurs, der må antages bedst at svare hertil. For finansielle instrumenter, hvor der ikke findes et aktivt marked, fastlægges dagsværdien ved hjælp af almindeligt anerkendte værdiansættelsesteknikker, der baserer sig på observerbare aktuelle markedsdata.

Hovedparten af noterede aktier er sektoraktier, der værdiansættes til kurser offentliggjort af Lokale Pengeinstitutter, der er baseret på indre værdi eller senest handlede kurs.

Nedskrivningstest for goodwill og kunderelationer

Nedskrivningstest på goodwill og kunderelationer indebærer skøn over, hvorledes de dele af Sparekassen, som goodwill og kunderelationer knytter sig til, vil være i

stand til at generere tilstrækkelige positive nettopengestrømme til at understøtte værdien af goodwill og kunderelationer i Sparekassen. Skønnet over de forventede fremtidige pengestrømme medfører en vis usikkerhed. Den fremtidige usikkerhed er indregnet i diskonteringsrenten.

Udskudte skatteaktiver

Selskabsskatteprocenten nedsættes gradvis fra 25 % til 22 % i 2016. Som følge heraf har Sparekassen foretaget et skøn over, hvornår de midlertidige forskelle, der indgår i Sparekassens udskudte skatteaktiv, forventes udlignet. Faldet i udskudte skatteaktiver, som følge af nedsættelsen af selskabsskatteprocenten udgør en udgift på 0,1 mio. kr. i 2015. Ultimo 2015 er alle midlertidige forskelle indregnet til 22%.

Hensatte forpligtelser vedrørende ydelser og goder til medarbejdere

Målingen af hensatte forpligtelser vedrørende jubilæumsgratualer til medarbejdere er forbundet med væsentlige skøn i forbindelse med fastlæggelsen af fremtidig medarbejderomsætningshastighed. Hensatte forpligtelser vedrørende ydelsesbaserede pension til tidligere ledelsesmedlemmer er forbundet med skøn om den fremtidige levetid.

Noter

2 Hoved- og nøgletal

Nøgletal er opgjort efter Finanstilsynets vejledning til indberetning af nøgletal.

Kapitalprocent	$\frac{\text{Kapitalgrundlag} \times 100}{\text{Samlet risikoeksponering}}$
Kernekapitalprocent	$\frac{\text{Kernekapital} \times 100}{\text{Samlet risikoeksponering}}$
Egenkapitalforrentning før skat	$\frac{\text{Resultat før skat} \times 100}{\text{Egenkapital (gns.)}}$
Egenkapitalforrentning efter skat	$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Egenkapital (gns.)}}$
Indtjening pr. omkostningskrone	$\frac{\text{Indtægter}}{\text{Omkostninger (ekskl. skat)}}$
Afkastningsgrad	$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Aktiver i alt}}$
Renterisiko	$\frac{\text{Renterisiko} \times 100}{\text{Kernekapital}}$
Valutaposition	$\frac{\text{Valutaindikator 1} \times 100}{\text{Kernekapital}}$
Valutarisiko	$\frac{\text{Valutaindikator 2} \times 100}{\text{Kernekapital}}$
Udlån i forhold til egenkapital	$\frac{\text{Udlån}}{\text{Egenkapital}}$
Årets udlånsvækst	$\frac{(\text{Udlån ultimo} - \text{udlån primo}) \times 100}{\text{Udlån primo}}$
Summen af store eksponeringer	$\frac{\text{Summen af store eksponeringer} \times 100}{\text{Justeret kapitalgrundlag}}$
Andel af tilgodehavender med nedsat rente	$\frac{\text{Tilgodehavender med nedsat rente} \times 100}{\text{Udlån} + \text{garantier} + \text{nedskrivninger}}$

2 Hoved- og nøgletal (fortsat)

Akkumuleret nedskrivningsprocent	$\frac{\text{Akkumulerede nedskrivninger på udlån} \times 100}{\text{Udlån} + \text{garantier} + \text{nedskrivninger}}$
Akkumuleret nettonedskrivningsprocent*	$\frac{(\text{Akkumulerede nedskrivninger} + \text{overtagne nedskrivninger på udlån}) \times 100}{\text{Udlån} + \text{garantier} + \text{nedskrivninger}}$
Årets nedskrivningsprocent	$\frac{\text{Årets nedskrivninger på udlån} \times 100}{\text{Udlån} + \text{garantier} + \text{nedskrivninger}}$
Årets nettonedskrivningsprocent*	$\frac{(\text{Årets nedskrivninger} + \text{overtagne nedskrivninger på udlån}) \times 100}{\text{Udlån} + \text{garantier} + \text{nedskrivninger}}$
Udlån plus nedskrivninger i forhold til indlån	$\frac{(\text{Udlån} + \text{nedskrivninger}) \times 100}{\text{Indlån}}$
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet	$\frac{\text{Overskydende likviditet efter opfyldelse af FIL §152}}{10\% - \text{lovkravet}}$

* Nøgletal indgår ikke i Finanstilsynets vejledning

Noter

mio. kr.

	2015	2014	2013	2012	2011
2 Hoved- og nøgletal (fortsat)					
Moderselskab					
Resultatopgørelse					
Netto rente- og gebyrindtægter.....	1.002	942	922	882	651
Kursreguleringer	0	9	54	14	-101
Udgifter til personale og administration	-684	-609	-578	-562	-455
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	-105	-200	-328	-213	-124
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder.....	29	-9	19	-3	32
Resultat før skat	243	143	179	158	-26
Skat.....	-44	-27	-40	-41	16
Årets resultat	199	116	139	117	-10
Balance					
Udlån.....	11.376	10.045	10.204	10.408	8.785
Indlån.....	14.776	13.021	13.274	13.470	9.865
Garantkapital.....	580	524	588	555	577
Egenkapital	2.898	2.672	2.652	2.498	2.201
Balance i alt.....	19.417	16.697	16.947	17.420	13.656
Koncern					
Resultatopgørelse					
Netto rente- og gebyrindtægter.....	1.008	945	919	875	646
Kursreguleringer	0	9	54	14	-101
Udgifter til personale og administration	-677	-604	-566	-550	-446
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	-97	-194	-326	-213	-124
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder.....	16	21	11	7	33
Resultat før skat	251	151	178	165	-27
Skat.....	-52	-35	-39	-48	16
Årets resultat	199	116	139	117	-10
Balance					
Udlån.....	11.253	9.854	9.995	10.209	8.659
Indlån	14.764	12.999	13.270	13.469	9.864
Garantkapital	580	524	588	555	577
Egenkapital	2.898	2.672	2.652	2.498	2.201
Balance i alt.....	19.436	16.711	16.993	17.427	13.656

2 Hoved- og nøgletal (fortsat)

Moderselskab

Solvens

Kapitalprocent.....	15,3 %	15,3 %	16,9 %	15,8 %	16,7 %
Kernekapitalprocent	14,4 %	15,3 %	16,9 %	16,0 %	16,7 %

Indtjening

Egenkapitalforrentning før skat	8,7 %	5,4 %	7,0 %	6,7 %	-1,2 %
Egenkapitalforrentning efter skat.....	7,1 %	4,4 %	5,4 %	5,0 %	-0,5 %
Indtjening pr. omkostningskrone.....	1,29	1,16	1,18	1,19	0,96
Afkastningsgrad.....	1,0 %	0,7 %	0,8 %	0,7 %	-0,1 %

Markedsrisiko

Renterisiko	0,5 %	0,1 %	0,7 %	0,4 %	0,5 %
Valutaposition	13,1 %	13,2 %	3,2 %	3,9 %	18,2 %
Valutarisiko.....	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,1 %

Kreditrisiko

Udlån i forhold til egenkapital	3,9	3,8	3,8	4,2	4,0
Årets udlånsvækst	13,2 %	-1,6 %	-2,0 %	18,5 %	8,6 %
Summen af store eksponeringer	28,7 %	17,0 %	19,6 %	19,2 %	37,9 %
Andel af tilgodehavender med nedsat rente.....	1,4 %	0,6 %	1,2 %	0,9 %	1,2 %
Akkumuleret nedskrivningsprocent.....	5,4 %	6,0 %	5,2 %	3,5 %	3,1 %
Akkumuleret nettonedskrivningsprocent*	7,7 %	7,7 %	7,8 %	7,8 %	-
Årets nedskrivningsprocent	1,0 %	1,9 %	2,9 %	1,9 %	1,2 %
Årets nettonedskrivningsprocent*.....	0,8 %	1,4 %	1,8 %	1,9 %	-

Likviditet

Udlån plus nedskrivninger i forhold til indlån.....	81,7 %	83,6 %	82,0 %	80,7 %	92,6 %
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet	174,7 %	159,7 %	197,8 %	203,0 %	139,6 %

Koncern

Solvens

Kapitalprocent.....	15,2 %	15,2 %	16,6 %	15,8 %	16,7 %
Kernekapitalprocent	14,4 %	15,2 %	16,6 %	16,0 %	16,6 %

Indtjening

Egenkapitalforrentning før skat	9,0 %	5,7 %	6,9 %	7,0 %	-1,2 %
Egenkapitalforrentning efter skat	7,1 %	4,4 %	5,4 %	5,0 %	-0,5 %
Indtjening pr. omkostningskrone	1,29	1,16	1,18	1,2	0,96
Afkastningsgrad.....	1,0 %	0,7 %	0,8 %	0,7 %	-0,1 %

Markedsrisiko

Renterisiko	0,6 %	0,1 %	0,7 %	0,4 %	0,5 %
Valutaposition	13,1 %	13,2 %	3,3 %	3,9 %	18,2 %
Valutarisiko.....	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,1 %

Noter

	2015	2014	2013	2012	2011
2 Hoved- og nøgletal (fortsat)					
Kreditrisiko					
Udlån i forhold til egenkapital	3,9	3,7	3,8	4,1	3,9
Årets udlånsvækst	14,2 %	-1,4 %	-2,1 %	17,9 %	8,4 %
Summen af store eksponeringer	28,7 %	17,0 %	19,8 %	19,1 %	19,1 %
Andel af tilgodehavender med nedsat rente.....	1,4 %	0,7 %	1,4 %	0,9 %	1,2 %
Akkumuleret nedskrivningsprocent.....	5,5 %	6,3 %	5,5 %	3,6 %	3,1 %
Akkumuleret nettonedskrivningsprocent*	7,9 %	7,9 %	8,1 %	8,0 %	-
Årets nedskrivningsprocent	1,0 %	1,8 %	2,9 %	2,0 %	1,2 %
Årets nettonedskrivningsprocent*	0,7 %	1,4 %	1,8 %	2,0 %	-
Likviditet					
Udlån plus nedskrivninger i forhold til indlån.....	81,1 %	82,4 %	80,7 %	79,3 %	91,3 %
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet	174,8 %	158,5 %	195,5 %	202,8 %	139,6 %

* Disse nøgletal er indarbejdet i forbindelse med overtagelsen af Sparekassen Østjylland i 2012.

3 Risikostyring

Sparekassen Kronjylland er eksponeret mod forskellige risici og anvender risikostyring som en del af de strategiske beslutninger og den daglige drift. Bestyrelsen fastlægger og reviderer løbende politikker, rammer og principper for risikostyringen, og den modtager løbende rapportering på udviklingen i risici og udnyttelsen af tildelte risikorammer.

De væsentligste risici for Sparekassen Kronjylland er:

- Kreditrisiko
- Markedsrisiko
- Likviditetsrisiko
- Operationel risiko

Sparekassen påtager sig kun de risici, som er i overensstemmelse med de forretningsmæssige principper, som Sparekassen drives efter, og som Sparekassen har de kompetencemæssige ressourcer til styringen af. Værktøjer til identifikation og styring af Sparekassens risici udvikles løbende. Mindst en gang årligt og ved væsentlige ændringer gennemgår bestyrelsen Sparekassens politik og rammer for risikostyring. Risikopolitikken tilpasses løbende det aktuelle markeds- og risikobillede, og disponeringen heraf sker ud fra et mål om at begrænse risikoen, men også at optimere afkastet.

De fastlagte rammer for risici er rummelige for udøvelse og udvikling af Sparekassen, og samtidig er rammerne sat til et niveau, der værner om Sparekassens stærke soliditet. Den daglige og løbende styring af kredit-, markeds- og likviditetsrisici foretages af Kredit, Finans og Økonomi.

I den selvstændige risikorapport (Risikorapport 2015) gennemgås risikoområderne, herunder individuelt solvensbehov. Risikorapporten er tilgængelig på Sparekassens hjemmeside under sparkron.dk/regnskab.

Kreditrisiko

Kreditrisiko er risikoen for tab på grund af, at udlånskunder eller andre modparter misligholder deres betalingsforpligtelser enten som følge af manglende evne eller vilje, herunder risikoen ved kunder med finansielle problemer, store eksponeringer, koncentrationsrisici og risikoen på bevilgede ikke-udnyttede eksponeringer.

Sparekassens bestyrelse fastlægger de overordnede rammer for kreditgivningen i kreditpolitikken. Det centrale mål med kreditpolitikken er at sikre et afbalanceret forhold mellem indtjening og risiko, samt at de risici, der bliver taget, er baseret på et dokumenteret og oplyst grundlag. Overordnet set har det daglige arbejde med kreditrisikoen i Sparekassen til hensigt at identificere, måle, styre og forudse kreditrisiciene efter kreditpolitikken og dermed reducere tabene.

Der er udfærdiget en kreditpolitik for alle områder, hvor Sparekassen påtager sig kreditrisiko, med fastlæggelse af niveauet for kreditrisikoen samt beskrivelse af ønskede/ uønskede forretningstyper. Politikken tilpasses løbende udviklingen på forretningsområderne. De styringsværktøjer, der er til rådighed for kundefrådgivere og overvågningsfunktioner, sikrer, at Sparekassen ikke påtager sig uønskede risici.

Sparekassens maksimale krediteksponering er angivet i tabel 1 nedenfor fordelt på eksponeringstyper.

Balanceførte poster i mio. kr.	2015	2014
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	1.093	1.249
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	11.253	9.854
Handelsbeholdning	4.917	3.717
Kapitalandele i associerede virksomheder	165	101
Ikke-balanceførte poster		
Garantier	3.796	3.282
Uudnyttede kreditter	4.242	3.628
I alt	25.466	21.831

Tabel 1. Den maksimale krediteksponering

Væksten i krediteksponeringen i 2015 er en afspejling af sammenlægningen med Vorbasse-Hejnsvig Sparekasse, åbning af tre nye afdelinger, samt generel positiv vækst i de eksisterende afdelinger.

Sparekassens primære markedsområde er Midt- og Østjylland. Det fremgår af tabel 2, at 75,5 procent af udlån og garantier er ydet til kunder i Region Midtjylland. Desuden er en væsentlig del af de resterende 24,5 procent ydet til kunder i den nordlige del af Region Syddanmark, i den sydlige del af Region Nordjylland og Region Hovedstaden. Region Hovedstaden tæller, efter åbningen af afdelingerne i København City og Lyngby, nu tre afdelinger, sammen med den bestående Frederiksberg afdeling. Udlånsvæksten i Region Syddanmark er foranlediget af sammenlægningen med Vorbasse-Hejnsvig Sparekasse i januar 2015. Region Syddanmark tegner sig således for 6,8 procent af udlånet, mod 1,8 procent i 2014.

For at sikre en god risikomæssig diversificering har Sparekassen en række interne målsætninger. Sparekassen

Region	2015		2014	
	Udlån i mio. kr.	Pct.	Udlån i mio. kr.	Pct.
Udland	164	1,1	113	0,9
Region Hovedstaden	1.125	7,5	831	6,3
Region Midtjylland	11.359	75,5	10.698	81,4
Region Nordjylland	1.318	8,8	1.219	9,3
Region Sjælland	65	0,4	34	0,3
Region Syddanmark	1.019	6,8	241	1,8
Total	15.050	100,0	13.136	100,0

Tabel 2. Fordeling af udlån og garantier på markedsområder

	2015			2014		
	Pct.	Udlån og garantier mio. kr.	Nedskrivninger mio. kr.	Pct.	Udlån og garantier mio. kr.	Nedskrivninger mio. kr.
Offentlige myndigheder	0,0	0	0	0,0	1	0
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	10,8	1.622	331	11,0	1.445	219
Industri og råstofudvinding	2,2	332	11	2,5	327	19
Energiforsyning	0,7	111	13	0,5	65	1
Bygge og anlæg	3,7	549	49	3,4	448	67
Handel	7,4	1.114	74	7,0	920	100
Transport, hotel og restaurant	3,3	493	32	2,8	373	39
Information og kommunikation	0,4	66	3	0,5	64	4
Finansiering og forsikring	5,0	755	45	3,9	515	46
Fast ejendom	11,0	1.654	251	11,2	1.473	211
Øvrige erhverv	8,1	1.214	120	9,3	1.218	79
Erhverv i alt	52,6	7.910	930	52,1	6.850	786
Private	47,4	7.140	357	47,9	6.286	344
I alt	100,0	15.050	1.287	100,0	13.136	1.130

Tabel 3. Fordeling af udlån, tilgodehavender og garantier efter nedskrivninger/hensættelser.

ønsker således ikke eksponeringer mod enkelte kunder eller brancher i et omfang, der kan svække Sparekassens finansielle styrke væsentligt. Sparekassen ønsker derfor ikke at tiltrække eksponeringer, der er større end 10 procent af kapitalgrundlaget. Som udgangspunkt ønsker Sparekassen, at eksponeringerne enkeltvis kan holdes inden for 2 procent af kapitalgrundlaget. Eksponeringen mod branchen landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri må udgøre op til 12 procent, eksponeringen mod ejendomme op til 15 procent. Som led i Sparekassens strategi 2016 ønskes andelen af erhvervsudlån fremadrettet forøget.

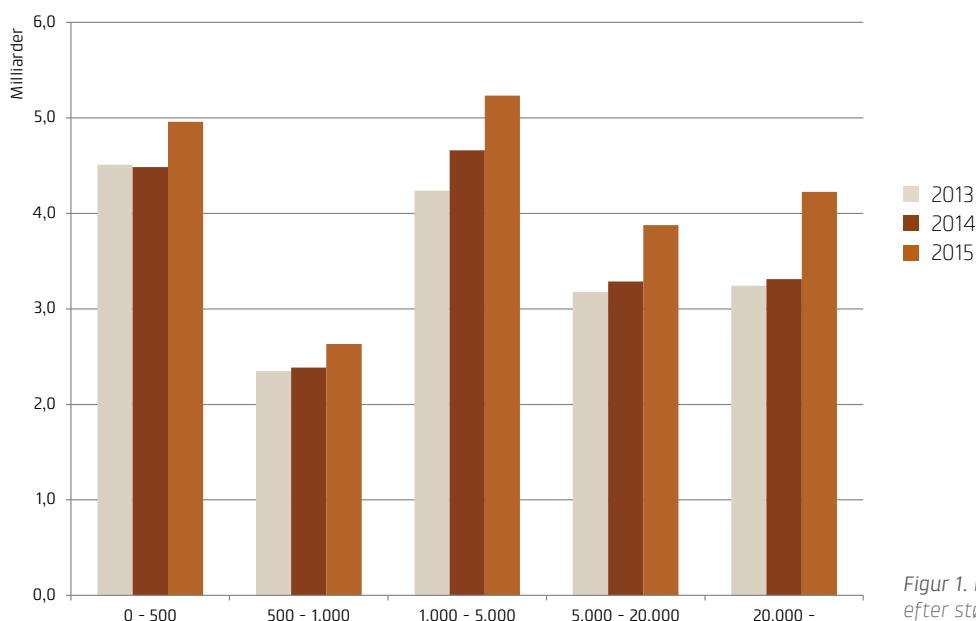
Den største koncentration er i branchegrupperne fast ejendom med 11,0 procent og landbrug m.v. med 10,8 procent. I forhold til Finanstilsynets grænse for fast ejendom i Tilsynsdiamanten på 25 procent vurderes Sparekassens niveau at være passende. En del af eksponeringen til dette segment er ydet til almindelige erhvervs virksomheders investering i ejendomme til egen anvendelse.

Af figur 1 ses en stigning i 2015 af eksponeringerne i alle kategorier. Sparekassen har den største eksponering i

kategorien mellem en og fem millioner kroner, efterfulgt af kategorien 0 - 500.000 kroner.

Andelen af krediteksponeringer, der er større end 10 procent af kapitalgrundlaget, udgør 28,7 procent af kapitalgrundlaget. I forhold til Finanstilsynets grænse for summen af store eksponeringer på 125 procent er Sparekassens niveau således lavt. Også på lavere eksponeringsniveauer er der en betragtelig spredning, idet 24 procent af samtlige eksponeringer er ydet til kunder med en eksponering på under en halv million kroner. 61 procent af samtlige eksponeringer er ydet til kunder med en eksponering på under 5 millioner kroner.

Finanstilsynet har, fra og med 2018, ændret pejlemærket vedrørende store eksponeringer, så det tager udgangspunkt i de 20 største eksponeringer uanset disses størrelse i forhold til kapitalgrundlaget. Derudover skal de store eksponeringer fremover måles op mod den egentlige kernekapital og ikke som i dag det samlede kapitalgrundlag. Til gengæld hæver Finanstilsynet grænsen fra 125 procent til 175 procent.

Figur 1. Kunders eksponeringer fordelt efter størrelse i 1.000 kroner

Sparekassens 20 største eksponeringer før nedskrivninger udgjorde pr. 31. december 2015 96 procent af den egentlige kernekapital og ligger således indenfor grænsen på 175 procent.

Organisation

Kreditområdet er bemandet med 25 medarbejdere. Kreditafdelingen ledes af Områdedirektør Kredit og er opdelt i Bevillingsafdelingen, Virksomhedsanalyseafdelingen, Insolvensafdelingen, Boligvurderings- & analyseafdelingen samt Kreditopfølgingsafdelingen.

Sparekassens bevillingsproces er centralt styret. De enkelte afdelinger refererer kreditmæssigt via afdelingens kreditansvarlige direkte til en central afdelingsansvarlig kreditbevilger i Bevillingsafdelingen, som via Områdedirektør Kredit og direktionen refererer til bestyrelsen for så vidt angår de største eksponeringer. Der udføres årligt centrale virksomhedsanalyser og rating på erhvervskunder større end 1 million kroner.

De decentrale bevillingsbeføjelser er tilpasset indehaverens kompetencer og behov. Alle større eksponeringer samt betydende eksponeringer med svage kunder bevilges centralt, ligesom den afdelingsansvarlige kreditbevilger fører kontrol med øvrige eksponeringer/bevillinger.

Kreditstyring

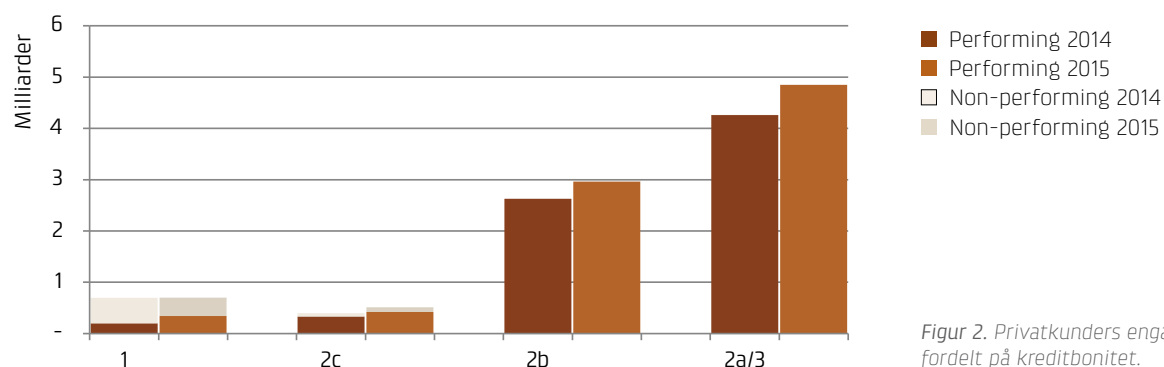
Sparekassen følger løbende sine udlånseksponeringer på individuel basis. For erhvervskunders vedkommende på

baggrund af kundens årlige regnskabsafklæggelse og for private kunder en periodisk økonomigennemgang. Alle eksponeringer mod erhvervskunder revurderes årligt. Alle eksponeringer mod erhvervskunder rebevilles årligt, eller for de bedste boniteter og de mindste eksponeringer, senest hvert tredje år. Alle stående eksponeringer mod private kunder større end 0,1 millioner kroner rebevilles senest hvert femte år. De største og/eller mest risikofyldte erhvervskunder følges desuden både decentralt og centralt kvartalsvist via budgetopfølgning og lignende. Desuden følges kundernes bonitetsudvikling som følge af overtræk, ændring i ratingklasse, indberetning til RKI og lignende systematisk.

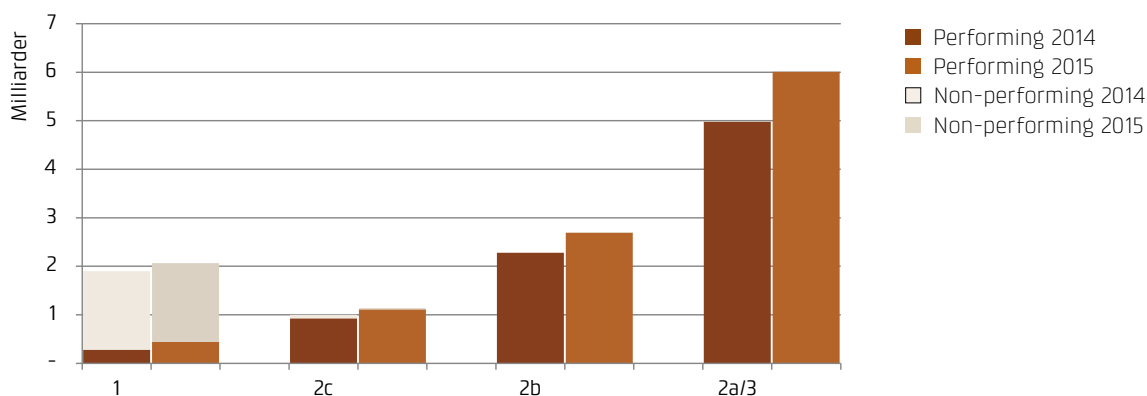
Kreditbonitet

Udover at rate, opdeler Sparekassen desuden krediteksponeringerne i bonitetskategorier (3, 2a, 2b, 2c og 1), der er defineret af Finanstilsynet. Inden for boniteterne opdeles eksponeringerne i en performing og non-performing del. Non-performing eksponeringer er eksponeringer, hvor det vurderes usandsynligt, at låntager opfylder sin forpligtelse fuldt ud, uden at der realiseres sikkerhed, eller eksponeringen er i 90 dages restance.

Krediteksponeringerne er i betydelig grad rettet mod gode og sunde eksponeringer, således er 52 procent af alle eksponeringer rettet mod bonitetskategorierne 2a/3 i 2015 mod 51 procent i 2014. 54 procent for privatkunder og 50 procent for erhvervskunder er rettet mod 2a/3 mod henholdsvis 53 procent og 49 procent i 2014.

Figur 2. Privatkunders engagement fordelt på kreditbonitet.

Figur 3. Erhvervskunders engagement fordelt på kreditbonitet.

I bonitetskategorien 1 vedrørende erhverv er 79 procent af kunderne non-performing i 2015 mod 85 procent i 2014. I kategorien 2c er andelen af nonperforming eksponeringer faldet fra 7 procent i 2014 til 2 procent i 2015. I de resterende bonitetskategorier er andelen af non-performing lån under 0,1 procent.

For private er der 51 procent non-performing eksponeringer i bonitetskategori 1 i 2015, mod 71 procent i 2014. I kategorien 2c er andelen af non-performing eksponeringer 18 procent, mod 16 procent i 2014. I de resterende bonitetskategorier er andelen af non-performing eksponeringer i lighed med erhverv under 0,1 procent.

De totale non-performing eksponeringer i forhold til de totale krediteksponeringer eksklusiv handelsbeholdningen udgør 10 procent, mod 12 procent i 2014.

Nedskrivninger

Sparekassen har defineret en række risikohændelser og eksponeringskarakteristika, som indikerer, hvornår der er tale om en svag eksponering. På baggrund heraf, samt kundens eksponering i øvrigt, overvåger kundeforskeren løbende og individuelt alle sine kunder for at identificere, hvilke kunder der har objektive indikationer på værdiforringelse. Kundeforskeren, afdelingens kreditansvarlige og afdelingsdirektører støttes desuden af centralt initierede værktøjer og information samt ved sparring med Kreditafdelingen.

Nedskrivninger defineres som nedskrivninger, hensættelser og dagsværdireguleringer/overtagne nedskrivninger. Sparekassens samlede nedskrivninger er på 1.287 millioner kroner, hvilket svarer til en akkumuleret nedskrivningsprocent på 7,9 for koncernen og 7,7 for moderselskabet. Begge tal er uændret siden 2014. Af de akkumulerede nedskrivninger udgør dagsværdireguleringer og overtagne nedskrivninger på kunder, der indgik i købet af Sparekassen Østjylland, samt overtagne nedskrivninger ved sammenlægningen med Vorbasse-Hejnsvig Sparekasse i alt 383 millioner kroner i 2015. I branchen fast ejendom er der nedskrivninger for 251 millioner kroner, hvilket svarer til 13,2 procent af eksponeringerne mod denne branche, mens nedskrivningerne for landbrug udgør 331 millioner kroner svarende til 17,0 procent af udlån og garantier.

Årets samlede netto nedskrivninger er på 57 millioner kroner (133 millioner kroner i 2014), og nedskrivningsprocenten er dermed 0,7 procent mod 1,4 procent i 2014. Landbrug udgør en meget væsentlig del heraf.

Sparekassens eksponering mod kunder med nedskrivning er på 2.220 millioner kroner svarende til 13,6 procent af alle kundeeksponeringer. Sparekassen har nedskrevet 56 procent af udlån og garantier for kunder med nedskrivning, idet eksponeringerne er modregnet betalingsstrømme som følge af forventet realisation af sikkerheder samt en begrænset betalingsevne i henhold til individuelle handlingsplaner/ kreditstrategier. Rentenustillemte udlån

og garantier er i 2015 på 229 millioner kroner mod 92 millioner kroner i 2014, og 185 millioner kroner 2013. Stigningen kan i al væsentlighed henføres til landbrug.

Eksponeringer, der overdrages til Insolvensafdelingen, afskrives for den del, der ikke vurderes at være dækket af realiserbar sikkerhed. Eksponeringer, hvorpå renten er nulstillet, vurderes særligt nøje. Tab, der vurderes uundgåelige, afskrives helt eller delvist. I 2015 androg dette beløb 151 millioner kroner og 87 millioner kroner på overtagne nedskrivninger mod 119 millioner kroner og 59 millioner kroner i 2014.

Sparekassens større landbrugseksponeringer er i fjerde kvartal gennemgået individuelt med henblik på sikring af korrekt regnskabsmæssig måling. De gruppevise nedskrivninger på landbrug i henhold til LOPI-modellen andrager 5 millioner kroner (3,5 millioner kroner i 2014). Der er ud fra et ledelsesmæssigt skøn afsat yderligere 10 millioner kroner (5 millioner kroner i 2014) til gruppevise nedskrivninger i relation til blandt andet Ruslandskrisen. Hertil kommer nedskrivninger på 15,5 millioner kroner (9,6 millioner kroner i 2014) som følge af forventede fremtidige negative betalinger. Slutteligt er der en ekstra solvensreservation til samme på 9,5 millioner kroner (12,8 millioner kroner i 2014).

Landbrug

Sparekassen ser det som en naturlig opgave at finansiere landbruget og deltage i udviklingen heraf. Sparekassens

	2015	2014
Betydelige økonomiske vanskeligheder	1.160	989
Kontraktbrud	32	40
Lempelser i lånevilkår	51	65
Sandsynlig konkurs	10	10
I alt	1.253	1.104

Tabel 4. Individueller nedskrivninger fordelt på OIV begivenheder, millioner kroner.

mål er, at eksponeringen mod landbrug udgør en uændret andel af Sparekassens samlede eksponeringer. I den løbende styring af eksponeringerne tilstræber Sparekassen at bidrage til en udvikling, der samtidig reducerer eller fastholder Sparekassens risiko i erhvervet.

Samlet set vurderes Sparekassens eksponeringer at være forholdsvis solide under de nuværende omstændigheder. 17 procent af eksponeringerne er rettet mod landbrugs-kunder klassificeret 2a/3 (50 procent for erhvervs-kunder i gennemsnit) og præget af en tilfredsstillende spredning på landbrugets produktionsgrene.

Nedskrivningerne på landbrug steg i 2015 med 112 millioner kroner fra 219 millioner kroner til 331 millioner kroner.

	Udlån og garantier, millioner kroner	Nedskrivning, millioner kroner	% af udlån og garantier til landbrug	% af udlån og garantier i alt	Nedskrivning i % af udlån og garantier til landbrug
Mælkeproduktion	514	175	32	4	34
Svineproduktion	475	81	29	3	17
Planteavl	349	38	22	2	10
Øvrige (bl.a. fritidslandbrug)	283	37	17	2	13
I alt	1.622	331	100	11	20

Tabel 5. Udlån til landbrug fordelt på produktionsgrene

Nedskrivningsandelen steg ligeledes fra 13 procent til 17 procent. Dette skyldes blandt andet overtagelsen af Vorbasse-Hejnsvig Sparekasse.

Der er foretaget tabsafskrivninger på 69 millioner kroner som led i afvikling/udvikling af de individuelle landbrugsbedrifter. I Sparekassens nedskrivningsberegninger er som udgangspunkt anvendt Finanstilsynets vejledninger vedrørende jordpriser, realisationsomkostninger mv.

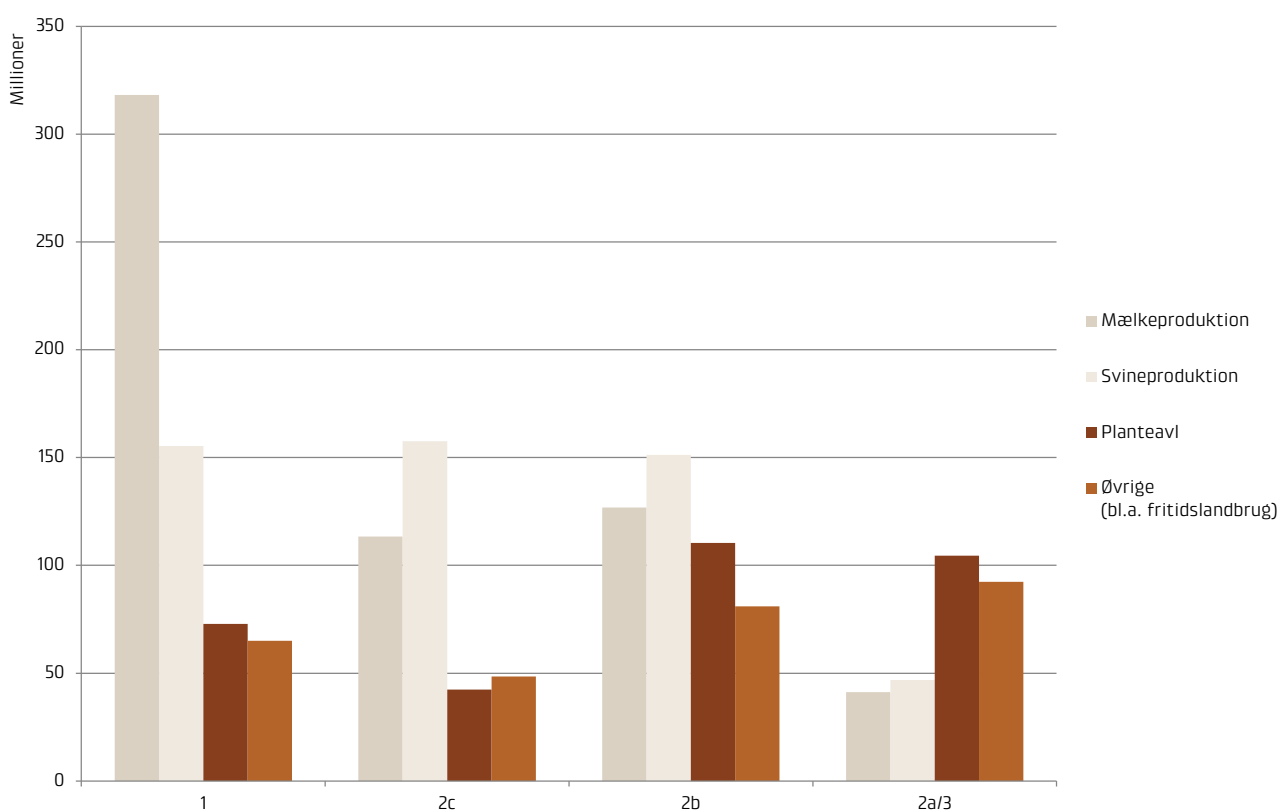
Finansielle modparter

Når Sparekassen foretager handel i markedet, opstår der eksponeringer mod finansielle modparter, og Sparekassen har dermed en kreditrisiko.

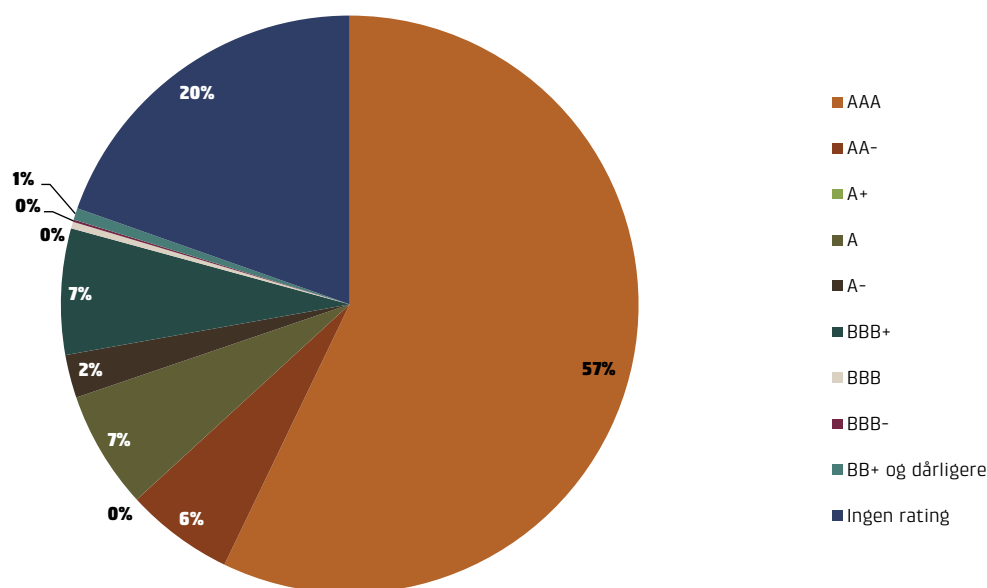
Sparekassen bevilger lines mod finansielle modparter ud fra de kreditmæssige kriterier, som er fastsat i kreditpolitikken, såsom modpartens risikoprofil, rating, størrelse og økonomiske forhold. Der er kontinuerlig overvågning og opfølgning på disse lines.

Kreditrisikoen mod finansielle modparter består primært af tilgodehavender ved centralbanker og kreditinstitutter, samt Sparekassens obligationsbeholdning på 4.831 millioner kroner. Sparekassens eksponeringer mod centralbanker og kreditinstitutter vurderes at have en lav risiko.

Den største del af obligationsbeholdningen består af AAA-ratede danske realkreditobligationer og har dermed

Figur 4. Udlån til landbrug fordelt på kreditboniteter og produktionsgrene

Figur 5. Obligationer fordelt på S&P rating.

en lav risiko. Desuden har Sparekassen en mindre beholdning af erhvervsobligationer, hvor det vurderes, at forholdet mellem afkast og risiko er acceptabel.

Sparekassen varetager for en række tilknyttede pengeinstitutter afvikling af fondshandler, clearing, derivathandel, samt udlandshandler.

Udlånvækst

Sparekassen tilstræber en kontinuerlig organisk udlånvækst, som ikke overstiger grænseværdien i Finanstilsynets Tilsynsdiamant, og er tilpasset udsigterne for dansk økonomi. Sparekassens udlånvækst har i 2015 været positiv med 14 procent, hvoraf 5,3 procent-point kommer fra sammenlægningen med Vorbasse Hejnsvig Sparekasse. Sparekassen overskrider således ikke Tilsynsdiamantens grænseværdi på 20 procent.

Leasing

Inden for koncernen udbydes leasing gennem Krone Kapital. Tabel 6 viser fordelingen af leasingkontrakter på henholdsvis operationel og finansiel leasing, inddelt efter løbetid.

De finansielle leasingkontrakter beløber sig til 398,7 millioner kroner i 2015 mod 230,1 millioner kroner i 2014. Hvad angår operationel leasing, så er der i 2015 25,4 millioner kroner, mod 66,2 millioner kroner i 2014.

Sikkerheder

Kreditgivning skal, selvom den tager udgangspunkt i kundens aktivitet samt evne og vilje til tilbagebetaling, som hovedregel, ske mod sikkerhedsstillelse så Sparekassen har den bedst opnåelige sikkerhedsmæssige afdækning. Sikkerhedsværdien udmåles på en konservativ måde og baserer sig på en situation hvor ejeren er udsat for økonomisk nedbrud og de pantsatte effekter skal afhændes til dagsværdi indenfor 6 måneder. De forventede omkostninger ved overtagelse og realisation er fratrukket sikkerhedsværdien.

Finanstilsynet

Sparekassen har haft ordinært besøg af og engagementsgennemgang med Finanstilsynet i første kvartal 2015. På inspektionen gennemgik Finanstilsynet de 22 største udlån, 389 udlån udtaget ved stikprøve samt alle udlån til bestyrelse og direktion, og anførte at boniteten blandt de

Finansielle leasing kontrakter	Koncern	
	2015	2014
Anfordring	4.639	1.888
Til og med 3 måneder	9.487	6.986
Over 3 måneder til og med 1 år	40.326	21.804
Over 1 år til og med 5 år	304.459	182.410
Over 5 år	39.746	17.021
Total	398.657	230.109
Operationelle leasing kontrakter		
Anfordring	6.019	15.683
Til og med 3 måneder	1.168	33.039
Over 3 måneder til og med 1 år	8.716	7.339
Over 1 år til og med 5 år	9.496	10.213
Over 5 år	6	0
Total	25.405	66.274

Tabel 6. Leasingkontrakter inddelt efter løbetid, 1.000 kr.

22 største udlån er bedre end gennemsnittet i sammenlignelige institutter. På grundlag af gennemgangen konstaterede Finanstilsynet, at Sparekassens nedskrivninger på udlån var tilstrækkelige. Finanstilsynet anfører, at Sparekassen i januar 2015 har foretaget et strategiskifte, og forretningsmodellen er nu også fokuseret på at udvide markedsområdet til vækstområderne i de store byer. Sparekassen har eller er ved at åbne nye afdelinger i Lyngby, København, Holbæk og Kolding. Finanstilsynet påpegede, at det kræver fokus og opmærksomhed at

	Erhverv	Landbrug mm.	Private	I alt
Erhvervsjendomme				
Nominel værdi	4.018	1.328	23	5.368
Anvendt sikkerhed	1.134	378	8	1.520
Overskydende sikkerhed	108	18	4	130
Private ejendomme				
Nominel værdi	677	487	5.583	6.747
Anvendt sikkerhed	238	120	1.816	2.174
Overskydende sikkerhed	14	4	351	369
Virksomhedspant				
Nominel værdi	964	83	6	1.054
Anvendt sikkerhed	848	80	6	935
Overskydende sikkerhed	52	3	0	55
Værdipapirer og kontanter				
Nominel værdi	288	21	190	498
Anvendt sikkerhed	270	19	161	450
Overskydende sikkerhed	20	2	23	45
Løsøre				
Nominel værdi	619	107	560	1.285
Anvendt sikkerhed	171	55	261	487
Overskydende sikkerhed	15	2	9	27
Øvrige				
Nominel værdi	848	73	186	1.108
Anvendt sikkerhed	82	21	36	139
Overskydende sikkerhed	3	5	31	38
Total nominel værdi	7.414	2.099	6.548	16.060
Total anvendt sikkerhed	2.743	673	2.288	5.705
Total overskydende sikkerhed	212	34	418	664

Tabel 7. Sikkerheder fordelt på private, landbrug og øvrige erhverv, millioner kroner

bevæge sig ind på nye områder og stiller ekstra krav til Sparekassens styring, hvilket Sparekassen prioriterer højt.

Sparekassen er en del af Finanstilsynets sektor-undersøgelse af nyudlån til private. Sparekassen har fået en foreløbig konklusion på undersøgelsen og afventer redegørelsen. Undersøgelsen ventes ikke at have nogen indflydelse på årsrapporten.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er defineret som risikoen for, at markedsværdien af aktiver og passiver ændrer sig som følge af ændringer i kurser og priser på de finansielle markeder. Eksponeringen mod markedsrisiko i Sparekassen vedrører disponeringer inden for ind- og udlån, værdipapirbeholdning, valuta, mellemværende med andre pengeinstitutter samt afledte finansielle instrumenter. Sparekassens grundlæggende politik er, at Sparekassen aldrig vil påtage sig markedsrisici, der kan få indflydelse på Sparekassens selvstændighed.

Markedsrisiko kan inddeles i forskellige markedsrisikotyper, og Sparekassen er primært eksponeret over for følgende risikotyper:

- Renterisiko
- Spændrisiko
- Valutarisiko
- Aktierisiko

Det er Sparekassens bestyrelse, der fastsætter og bevilger rammerne for markedsrisikoen til direktionen. Direktionen videregiver dernæst rammer til operative afdelinger i Sparekassen, som har indflydelse på eksponeringen over for markedsrisiko.

Overvågningen af markedsrisikoen sker i Sparekassens Middle Office, som gennem sin funktionsadskillelse fra afdelinger med positionstagningsbemyndigelse er en uafhængig enhed. Middle Office overvåger på daglig basis de afdelinger, som er blevet bemyndiget rammer, og eventuelle overskridelser rapporteres efter fastlagte procedurer. Derudover rapporteres der løbende til direktionen og bestyrelsen om udviklingen i de enkelte risikoområder, og om hvorvidt de fastlagte rammer bliver overholdt.

Renterisiko

Renterisiko er risiko for tab på fastforrentede aktiver og passiver som følge af ændringer i renterne på de finansielle markeder.

Obligationsbeholdningen består som i 2014 primært af korte danske realkreditobligationer, suppleret med seniorgæld i udvalgte danske banker samt en mindre beholdning af virksomhedsobligationer. Renterisikoen er afdækket med finansielle instrumenter, og den er derfor tæt på nul.

	Under 3 mdr.	3 mdr. til 1 år	1 til 2 år	2 til 3 år	Over 3 år	I alt
DKK	5.274	-3.882	77	2.410	-48.580	-44.701
EUR	-974	-115	-590	-14	33.210	31.517
USD	186	-143	-340	-	-103	-400
TRY	-2	-88	-16	-3	-	-109
GBP	9	-24	-	-24	-	-39
SEK	7	-9	-19	-	-	-21
BRL	-	-8	-8	-4	-	-20
CHF	7	-	-	-	-	7
Øvrige	10	-13	-1	-4	-	-8
I alt	4.517	-4.282	-897	2.361	-15.473	-13.774

Tabel 8. Renterisiko fordelt på varighed og valuta, 1.000 kroner.

Af tabel 8 fremgår Sparekassens samlede renterisiko fordelt på henholdsvis valuta og varighed. Renterisikoen opgøres som tabet, der vil være ved en stigning i renteniveauet på plus ét procentpoint i alle valutaer. Positive beløb er udtryk for gevinst, mens negative beløb er udtryk for tab.

Renterisikoen udgør således ultimo 2015 i alt 13,8 millioner kroner, og som det fremgår af tabellen, er den primære eksponering i valutaerne DKK og EUR.

Spændrisiko

Den største risiko i Sparekassens egenbeholdning, er risikoen for en udvidelse af kreditspændet mellem danske realkreditobligationer og afdækningen af renterisikoen i renteswaps og statsobligationer. Denne risiko kaldes også OAS-risiko. Udvidelsen af kreditspændet kan opstå, hvis investorerne øger afkastkravet til danske realkreditobligationer. Dette medfører en kurspåvirkning af realkreditobligationerne, som ikke modsvares af afdækningen, hvorved risikoen for tab opstår.

Valutarisiko

Valutarisiko er risiko for tab som følge af ændringer i valutakurserne på de finansielle markeder. Nedenfor følger Sparekassens valutarisiko.

Som det fremgår af tabel 9, er Sparekassens samlede valutarisiko ultimo 2015 16,3 millioner kroner, hvilket er det

	Moderselskab		Koncern	
	2015	2014	2015	2014
EUR	-12.535	-11.869	-12.539	-11.874
TRY	-1.041	-927	-1.041	-927
USD	-902	-445	-902	-445
GBP	-445	-171	-445	-171
AUD	-357	-380	-357	-380
NOK	-316	-300	-334	-319
CHF	-129	-638	-129	-638
HKD	-86	-40	-86	-40
JPY	-79	-10	-79	-10
BRL	-74	-20	-74	-20
CAD	-53	-134	-53	-134
Øvrige	-210	-952	-211	-952
I alt	-16.227	-15.886	-16.250	-15.910

Tabel 9. Valutarisiko fordelt på valutaer, 1.000 kroner.

tab, som Sparekassen vil få i tilfælde af, at valutakurserne udvikler sig negativt med 5 procent i forhold til eksponeringen i de enkelte valutaer. Af den samlede valutarisiko stammer 77 procent fra eksponering over for euro. En ændring på 5 procent i eurovalutakursen anser Sparekassen for mindre sandsynligt på grund af den danske valutakurspolitik.

Aktierisiko

Aktierisiko er risiko for tab som følge af ændringer i aktiekurserne på de finansielle markeder. Tabel 10 og 11 viser Sparekassens aktiebeholdning ultimo 2015. Der skelnes mellem aktier, der er i handelsbeholdningen, og aktier, der er uden for handelsbeholdningen. Opdelingen går på, om aktierne er købt med handel for øje eller ikke. Placeringen i aktier i handelsbeholdningen må højst udgøre 5 procent af den samlede fondsbeholdning.

	Koncern	
	2015	2014
Børsnoterede	43.515	27.458
Unoterede	23.429	31.321
Aktier i handelsbeholdningen i alt	66.944	58.779

Tabel 10. Aktier i handelsbeholdningen, 1.000 kroner.

	Koncern	
	2015	2014
Strategiske samarbejdspartnere	629.944	527.387
Associerede selskaber	165.444	101.457
Aktier uden for handelsbeholdningen i alt	795.388	628.844

Tabel 11. Aktier uden for handelsbeholdningen, 1.000 kroner.

Under strategiske samarbejdspartnere indgår selskaber, som Sparekassen har indgået et samarbejde med inden for områder som realkredit, investering, forsikring, betalingsformidling osv. Heraf er de største DLR Kredit A/S,

Sparinvest Holdings SE og SDC Holding A/S, der er opgjort til dagsværdi, samt P.R.A.S. A/S, der er opgjort med udgangspunkt i indre værdi. Aktierne kan betragtes som investeringer, der er med til at underbygge Sparekassens forretningsgrundlag. I flere af selskaberne under strategiske samarbejdspartnere bliver aktierne omfordelt ud fra, hvor stort et forretningsomfang pengeinstituttet har med det pågældende selskab.

Aktier i associerede selskaber er aktier i selskaber, hvor Sparekassen har en betydelig indflydelse. Som det fremgår af tabellen, er beholdningen i associerede selskaber steget med 64 millioner kroner. Stigningen skyldes Sparekassens køb af 25 procent af aktierne i Nem Forsikring A/S, samt et godt afkast i den øvrige beholdning. Der henvises i øvrigt til note 16 vedrørende kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder.

Tabel 12 viser fordelingen af Sparekassens aktiebeholdning i dagsværdihierarkiet.

	Koncern	
	2015	2014
Noterede priser (niveau 1)	43.515	27.458
Observerbare priser (niveau 2)	599.387	517.777
Ikke observerbare priser (niveau 3)	219.430	142.388

Tabel 12. Fordelingen af Sparekassens aktiebeholdning i dagsværdihierarkiet, 1.000 kroner.

Aktier i niveau 2 og 3 er primært unoterede aktier i sektorejede selskaber.

Aktier værdiansættes efter følgende principper:

- Niveau 1: Noterede priser fra en anerkendt børs.
- Niveau 2: Aktionæroverenskomster samt gennemførte handler i forbindelse med omfordeling af aktier i selskaberne.
- Niveau 3: Ikke observerbare input, hvori indgår oplysninger fra selskabernes regnskaber. Aktierne er værdiansat i henhold til Lokale Pengeinstitutters anbefalede kurser.

Målingen af aktier i niveau 3 er forbundet med nogen usikkerhed. En ændring på 10 procent af den opgjorte markedsværdi på aktier i niveau 3 vil påvirke resultatet før skat med 21,9 millioner kroner.

For aktier værdiansat i niveau 3 er der indregnet 15,4 millioner kroner i urealiseret kursregulering i resultatopgørelsen.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko defineres som risikoen for, at Sparekassens betalingsforpligtelser ikke kan honoreres under Sparekassens likviditetsberedskab.

Målsætningen er, at Sparekassen Kronjyllands likviditet til enhver tid skal være forsvarlig i forhold til at opfylde betalingsforpligtelser, at opretholde forretningsmodellen samt minimere omkostningerne ved likviditetsfremskaffelse.

Liquidty Coverage Ratio (LCR)

Sparekassens LCR er på 154. Det vil sige, at Sparekassen allerede nu overholder kravene for LCR med en god margin, ikke bare kravet på 60, der blev indført i september 2015, men også det endelige krav på 100.

§ 152

Sparekassens bestyrelse har fastlagt en minimumslikviditetsoverdækning på 75 procent i forhold til § 152 i Lov om Finansiell virksomhed. Overdækningen skal disponeres med forsigtighed. Det betyder, at Sparekassen skal sikre en placering af overskudslikviditet under hensyntagen til indtjening samt markeds- og kreditrisiko. Tabel 13 viser likviditetsoverdækningen ved udgangen af 2015.

Sparekassen har ultimo 2015 en likviditetsoverdækning på 175 procent i forhold til kravet i § 152. Dermed overholdes både kravet i Finanstilsynets tilsynsdiamant på 50 procent og Sparekassens interne overdækningskrav på 75 procent.

Sparekassen følger en finansieringsstruktur baseret på et forsigtighedsprincip og vil derfor primært finansiere sig via egenkapital og indlånsoverskud. Den heraf overskydende likviditet skal som hovedregel være placeret i likvide papirer.

	Koncern	
	2015	2014
Kassebeholdning	127	113
Anfordringstilgodehavender i Nationalbanken	254	786
Anfordringstilgodehavender i kreditinstitutter og forsikringsselskaber	252	341
Ubelånte indlånsbeviser udstedt af Nationalbanken	431	0
Sikre letsælgelige (børsnoterede) og ubelånte værdipapirer	4.588	3.265
Andre sikre, letsælgelige og ubelånte værdipapirer	0	0
Likviditetsreserve i alt	5.652	4.505
Likviditetskrav i henhold til § 152	2.057	1.744
Likviditetsoverdækning	3.595	2.761

Tabel 13. Likviditetsreserve fordelt på aktivklasser, millioner kroner.

Operational risiko

Operational risiko defineres som risikoen for, at der enten direkte eller indirekte opstår økonomiske tab som følge af fejl i interne processer og systemer, menneskelige fejl eller som følge af eksterne hændelser.

Politikker for operationelle tab

Det er Sparekassens politik, at de operationelle risici til stadighed begrænses under hensyntagen til de omkostninger, der er forbundet hermed.

Sparekassen har, med henblik på at mindske tab som følge af operationelle risici, udarbejdet flere politikker og dertil hørende instrukser og forretningsgange på alle væsentlige områder. En central del heraf er sikkerhedspolitikken, der stiller en række krav til it og personale, ligesom den stiller en række minimumskrav til håndtering af følsomme oplysninger.

Sparekassen har et system til registrering af operationelle hændelser, som anvendes af alle medarbejdere i Sparekas-

sen. De registrerede hændelser analyseres og bearbejdes i Sparekassens Middle Office, der står for rapportering på baggrund af registreringerne.

Herudover er der udarbejdet nødplaner for it. De skal begrænse tab i tilfælde af manglende it-faciliteter eller anden lignende krisesituation. Sparekassens bestyrelse har godkendt en beredskabsplan for Sparekassens it-sikkerhed, der testes minimum to gange årligt. Sparekassen ønsker et stærkt kontrolmiljø og har derfor også udarbejdet en række standarder for, hvorledes kontrol skal foregå.

It

Sparekassens samarbejde med it-leverandøren SDC er grundigt indarbejdet i organisationen, og mange af Sparekassens rutiner er automatiserede. Det vurderes, at afhængigheden af nøglepersoner ikke er af betydning.

Organisation

Der er udarbejdet skriftlige arbejdsgange med henblik på at minimere afhængighed af enkeltpersoner, og Sparekassen har en lav personaleomsætning. Der er ingen individuelle performancebaserede, kompensationsystemer – hverken til direktion, ledende og/ eller udvalgte medarbejdere.

Alt markedsføringsmateriale bliver styret af Kommunikation & Markedsføring, og produkter og tjenesteydelser er fuldt implementeret i Sparekassen.

Noter

	MODERSELSKAB		KONCERN		1.000 kr.
	2015	2014	2015	2014	
4 Renteindtægter					
Kreditinstitutter og centralbanker	1.084	1.302	1.585	1.828	
Udlån og andre tilgodehavender	677.822	698.836	679.777	697.900	
Obligationer	56.054	59.848	56.076	59.891	
Afledte finansielle instrumenter i alt	-14.121	-13.776	-14.121	-13.776	
Heraf valutakontrakter	-699	-2.395	-699	-2.395	
Heraf rentekontrakter	-7.209	-5.254	-7.209	-5.254	
Heraf aktiekontrakter	-6.213	-6.127	-6.213	-6.127	
Øvrige renteindtægter	0	0	286	0	
Renteindtægter i alt	720.839	746.210	723.603	745.843	
5 Renteudgifter					
Kreditinstitutter og centralbanker	-857	-1.085	-1.053	-1.626	
Indlån og anden gæld	-66.122	-107.081	-66.122	-107.183	
Udstedte obligationer	0	-332	0	-332	
Efterstillede kapitalindskud	-206	0	-206	0	
Øvrige renteudgifter	0	0	-216	0	
Renteudgifter i alt	-67.185	-108.498	-67.597	-109.141	
6 Gebyrer og provisionsindtægter					
Værdipapirhandel og depoter	97.020	90.255	97.020	90.255	
Betalingsformidling	41.560	39.579	41.560	39.579	
Lånesagsgebyrer	12.835	13.833	15.188	16.453	
Garantiprovision	39.833	15.946	42.931	18.382	
Øvrige gebyrer og provisioner	169.795	145.750	169.795	145.750	
Gebyrer og provisionsindtægter i alt	361.043	305.363	366.494	310.419	
7 Kursreguleringer					
Obligationer	-55.737	-27.817	-55.737	-27.776	
Aktier m.v.	56.236	76.753	56.424	76.736	
Investerings ejendomme	-4.964	-12.202	-4.964	-12.202	
Valuta	25.613	10.453	25.597	10.412	
Valuta-, rente-, aktiekontrakter samt afledte finansielle instrumenter	-21.403	-38.509	-21.253	-38.509	
Aktiver i puljeordninger	14.304	0	14.304	0	
Indlån i puljeordninger	-14.304	0	-14.304	0	
Øvrige aktiver	0	0	0	0	
Kursreguleringer i alt	-255	8.678	67	8.661	

	MODERSELSKAB		KONCERN	
	2015	2014	2015	2014
8 Udgifter til personale og administration				
Personaleudgifter	-428.382	-393.248	-435.793	-400.178
Administrationsudgifter	-255.609	-215.531	-240.808	-203.656
Udgifter til personale og administration i alt	-683.991	-608.779	-676.601	-603.834
Personaleudgifter				
Lønninger	-346.158	-321.438	-352.745	-327.755
Pensioner	-38.953	-35.144	-39.718	-35.842
Udgifter til social sikring	-43.271	-36.666	-43.330	-36.581
Personaleudgifter i alt	-428.382	-393.248	-435.793	-400.178
Heraf udgør vederlag til bestyrelse, direktionen og ansatte med væsentlig indflydelse på Sparekassens risikoprofil:				
Bestyrelsen				
Jørgen B. Nielsen	-360	-340	-360	-340
Anne Lind Glerup	-240	-215	-240	-215
Anders Buhl Christensen	-160	-155	-160	-155
Jens Frovin Stampe Dahl	-160	-155	-160	-155
Ove Knudsen	-0	-52	-0	-52
Kurt Kvist	-200	-194	-200	-194
Hans-Jørgen Olsen	-160	-120	-160	-120
Per Munkholm Poulsen	-160	-155	-160	-155
Anders Balle Rasmussen	-107	-0	-107	-0
Ole Møller Sørensen	-53	-155	-53	-155
Jakob Thorgaard	-107	-0	-107	-0
Ellen Toft	-53	-155	-53	-155
Vederlag i alt	-1.760	-1.696	-1.760	-1.696
Bestyrelsen modtager ikke variabelt vederlag.				
Direktion, Klaus Skjødt				
Fast vederlag*	-4.786	-4.527	-4.786	-4.527
Variabelt vederlag	0	0	0	0
Vederlag i alt	-4.786	-4.527	-4.786	-4.527

*Direktionen er kontraktansat. Direktionens ansættelsesforhold, herunder fratrædelsesvikår, vurderes at følge almindelig praksis på området og evalueres løbende. Direktionen er som øvrige medarbejdere omfattet af bidragsbaserede pensionsordninger.

Noter

	MODERSELSKAB		KONCERN		1.000 kr.
	2015	2014	2015	2014	
8 Udgifter til personale og administration (fortsat)					
Øvrige ansatte med væsentlig indflydelse på Sparekassens risikoprofil					
Antal	10	9	10	9	
Fast vederlag	-11.986	-9.455	-11.986	-9.455	
Variabelt vederlag**	-50	-50	-50	-50	
Vederlag i alt	-12.036	-9.505	-12.036	-9.505	
Gennemsnitligt antal beskæftigede medarbejdere.....	654	619	664	628	
** Udbetaling af engangsbeløb					
Der er ikke etableret incitamentsprogrammer for hverken bestyrelse, direktion eller øvrige ansatte med væsentlig indflydelse på Sparekassens risikoprofil.					
Der er ikke i 2014 og 2015 udbetalt nyansættelsesgodtgørelser samt fratrædelsesgodtgørelser, der ikke kan udledes af lov eller overenskomst.					
Fratrædelsesordninger er ikke af en sådan karakter, at oplysninger herom er væsentlige for en vurdering af Sparekassens forpligtelser.					
9 Revisionshonorar					
Lovpligtig revision af årsregnskabet.....	-611	-727	-866	-966	
Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	-30	-19	-30	-19	
Skatterådgivning	0	0	-77	-54	
Andre ydelser	-563	-104	-574	-168	
Revisionshonorar i alt	-1.204	-850	-1.547	-1.207	
10 Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender m.v.					
Afstemning af nedskrivninger til resultatopgørelsen					
Nedskrivninger i året	-321.769	-368.453	-322.042	-376.665	
Tilbageførsel af nedskrivninger i året.....	154.771	107.703	158.884	119.883	
Nedskrivninger garantidebitorer.....	-5.614	1.561	-2.244	6.532	
Endelig tabt ikke tidligere individuelt nedskrevet	-4.212	-9.408	-4.395	-13.021	
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	12.211	7.904	12.418	8.208	
Rente af nedskrivninger	59.751	60.763	59.751	60.763	
Årets resultatpåvirkning af nedskrivninger i alt.....	-104.862	-199.930	-97.628	-194.300	

	MODERSELSKAB		KONCERN	
	2015	2014	2015	2014
10 Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v. (fortsat)				
Individuelle nedskrivninger				
Nedskrivning på udlån og tilgodehavender primo	812.855	662.134	830.577	683.824
Årets nedskrivninger	305.264	353.950	305.537	362.162
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår.....	-145.113	-97.634	-149.226	-109.814
Andre bevægelser.....	-8.273	0	-8.273	0
Endelig tabt tidligere individuelt nedskrevet.....	-144.979	-105.595	-145.987	-105.595
Individuelle nedskrivninger på udlån og tilgodehavender ultimo	819.754	812.855	832.628	830.577
Gruppevise nedskrivninger				
Nedskrivning på udlån og tilgodehavender primo	26.291	21.857	26.291	21.857
Nedskrivning henholdsvis værdiregulering i årets løb	16.505	14.503	16.505	14.503
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår.....	-9.658	-10.069	-9.658	-10.069
Gruppevise nedskrivninger på udlån og tilgodehavender ultimo	33.138	26.291	33.138	26.291
Nedskrivninger og værdireguleringer på udlån og tilgodehavender				
Individuelle nedskrivninger på udlån og tilgodehavender	819.754	812.855	832.628	830.577
Gruppevise nedskrivninger på udlån og tilgodehavender	33.138	26.291	33.138	26.291
Værdiregulering på overtagne udlån.....	382.507	236.996	382.507	236.996
Værdiregulering på udlån og tilgodehavender i alt	1.235.399	1.076.142	1.248.273	1.093.864
Udlån og tilgodehavender med objektiv indikation for værdiforringelse				
Udlån og tilgodehavender før nedskrivning	2.357.332	2.117.444	2.363.027	2.145.475
Nedskrivning og værdiregulering på udlån.....	-1.155.071	-902.055	-1.157.894	-919.605
Udlån og tilgodehavender med objektiv indikation for værdiforringelse i alt.....	1.202.261	1.215.389	1.205.133	1.225.870
Omfatter alene udlån med en regnskabsmæssig værdi større end 0 kr.				
Rentenustilte udlån	227.798	90.122	229.264	91.931

Noter

	MODERSELSKAB		KONCERN		1.000 kr.
	2015	2014	2015	2014	
11 Skat					
Aktuel skat	-25.765	-5.651	-21.756	-3.405	
Ændring i udskudt skat.....	-10.645	-12.813	-22.792	-21.528	
Regulering af skat vedrørende tidligere år	162	597	302	597	
Beregnet skat i alt.....	-36.248	-17.867	-44.246	-24.336	
Skat ført på egenkapitalen.....	-8.124	-8.767	-8.163	-10.272	
Skat udgiftsført i resultatopgørelsen.....	-44.372	-26.634	-52.409	-34.608	
Skat af årets resultat forklares således					
Beregnet 23,5 % (24,5 %) skat af årets resultat før skat.....	-57.154	-34.999	-59.042	-36.953	
Skatteeffekt af					
Ikke fradragsberettigede omkostninger og ikke skattepligtige indtægter.....	13.662	18.324	10.786	7.841	
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	6.710	-2.156	3.795	5.025	
Regulering af udskudt skat vedrørende tidligere år	56	1.029	56	1.029	
Regulering af aktuel skat vedrørende tidligere år.....	162	597	302	597	
Ændring af skatteprocent på udskudt skat	316	-662	-143	-1.875	
Beregnet skat i alt.....	-36.248	-17.867	-44.246	-24.336	
12 Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker					
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	816.387	449.282	839.870	462.656	
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker i alt.....	816.387	449.282	839.870	462.656	
Løbetidsfordeling efter restløbetid					
Anfordring.....	659.308	327.683	682.791	341.057	
Til og med 3 måneder	154.580	116.212	154.580	116.212	
Over 3 måneder til og med 1 år	0	2.887	0	2.887	
Over 1 år til og med 5 år.....	2.499	0	2.499	0	
Over 5 år	0	2.500	0	2.500	
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker i alt	816.387	449.282	839.870	462.656	

MODERSELSKAB

KONCERN

1.000 kr.

	2015	2014	2015	2014
13 Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris				
Løbetidsfordeling efter restløbetid				
Anfordring.....	27.429	302.414	46.429	312.961
Til og med 3 måneder	1.272.247	547.628	1.281.700	554.608
Over 3 måneder til og med 1 år	2.810.909	2.160.409	2.484.024	1.939.688
Over 1 år til og med 5 år.....	3.725.242	3.931.939	4.039.096	4.101.401
Over 5 år	3.539.678	3.102.292	3.401.945	2.945.607
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris i alt	11.375.505	10.044.682	11.253.194	9.854.265
Kreditrisici				
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris samt garantidebitorer fordelt på sektorer og brancher				
Offentlige myndigheder	0 %	0 %	0 %	0 %
Erhverv				
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri.....	11 %	11 %	11 %	11 %
Industri og råstofudvinding.....	2 %	2 %	2 %	2 %
Energiforsyning.....	1 %	1 %	1 %	1 %
Bygge- og anlæg.....	3 %	3 %	4 %	3 %
Handel	7 %	7 %	7 %	7 %
Transport, hoteller og restauranter	2 %	2 %	3 %	3 %
Information og kommunikation.....	1 %	1 %	1 %	1 %
Finansiering og forsikring	7 %	6 %	5 %	4 %
Fast ejendom.....	12 %	12 %	11 %	11 %
Øvrige erhverv	7 %	8 %	8 %	9 %
Erhverv i alt.....	53 %	53 %	53 %	52 %
Private.....	47 %	47 %	47 %	48 %
Kreditrisici i alt	100 %	100 %	100 %	100 %
14 Obligationer til dagsværdi				
Realkreditobligationer	3.406.602	2.396.661	3.407.724	2.397.783
Statsobligationer.....	499.802	277.307	499.802	277.307
Øvrige obligationer.....	923.130	965.352	923.130	965.352
Obligationer til dagsværdi i alt	4.829.534	3.639.320	4.830.656	3.640.442

Noter

	MODERSELSKAB		KONCERN		1.000 kr.
	2015	2014	2015	2014	
15 Aktier m.v.					
Aktier noteret på Nasdaq OMX Copenhagen A/S	14.613	15.052	14.613	15.052	
Aktier noteret på andre børser	28.902	12.406	28.902	12.406	
Unoterede sektoraktier optaget til dagsværdi	629.944	527.387	629.944	527.387	
Unoterede aktier optaget til dagsværdi	21.758	29.838	23.429	31.321	
Aktier m.v. i alt	695.217	584.683	696.888	586.166	
16 Kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder					
Associerede virksomheder					
Kostpris primo	101.093	100.662	60.771	60.340	
Tilgang i årets løb	57.077	431	57.077	431	
Afgang i årets løb	-4.500	0	-4.500	0	
Kostpris ultimo	153.670	101.093	113.348	60.771	
Op- og nedskrivninger primo	51.936	23.166	40.686	20.161	
Årets resultat	27.217	28.770	16.147	20.525	
Tilbageførte op- og nedskrivninger	-4.738	0	-4.738	0	
Op- og nedskrivninger ultimo	74.415	51.936	52.095	40.686	
Regnskabsmæssig værdi associerede virksomheder ultimo	228.085	153.029	165.443	101.457	
Tilknyttede virksomheder					
Kostpris primo	227.676	227.676	0	0	
Tilgang i årets løb	0	0	0	0	
Kostpris ultimo	227.676	227.676	0	0	
Op- og nedskrivninger primo	-54.553	-12.183	0	0	
Årets resultat	1.335	-37.570	0	0	
Andre kapitalbevægelser	2.465	-4.800	0	0	
Op- og nedskrivninger ultimo	-50.753	-54.553	0	0	
Regnskabsmæssig værdi tilknyttede virksomheder ultimo	176.923	173.123	0	0	

1.000 kr.

	HJEMSTED	AKTIVITET	EJERANDEL	ANDEL	
				EGENKAPITAL*	RESULTAT*
17 Koncernoversigt					
Tilknyttede og associerede virksomheder					
Kronjyllands Erhvervsinvestering A/S.....	Randers	Ejendomsinvestering	100 %	151.520	180
EgnsINVEST Holding A/S	Horsens	Investeringsselskab	25,3 %	34.280	10.402
EgnsINVEST Tyske Ejendomme A/S	Horsens	Ejendomsinvestering	22,9 %	58.837	7.677
Krone Kapital A/S.....	Nykøbing Mors	Leasingsselskab	50,0 %	62.642	11.070
Krone Kapital I A/S	Nykøbing Mors	Leasingsselskab	100,0 %	12.505	-9
Krone Kapital III A/S	Nykøbing Mors	Leasingsselskab	100,0 %	12.898	1.026
Nem Forsikring A/S.....	Skanderborg	Forsikringsselskab	25,0 %	30.828	3.458

* Ifølge senest foreliggende årsrapport, Sparekassen Kronjyllands andel

1.000 kr.

	MODERSELSKAB		KONCERN	
	2015	2014	2015	2014
18 Aktiver tilknyttet puljeordninger				
Aktier.....	29.663	0	29.663	0
Investeringsforeninger	54.787	0	54.787	0
Obligationer	87.492	0	87.492	0
Ikke placerede midler	14.523	0	14.523	0
Aktiver tilknyttet puljeordninger i alt	186.465	0	186.465	0
19 Immaterielle aktiver				
Goodwill				
Kostpris primo	33.500	33.500	33.500	33.500
Kostpris ultimo	33.500	33.500	33.500	33.500
Regnskabsmæssig værdi ultimo	33.500	33.500	33.500	33.500
Kunderrelationer				
Kostpris primo	142.500	142.500	142.500	142.500
Tilgang i årets løb.....	40.000	0	40.000	0
Kostpris ultimo	182.500	142.500	182.500	142.500
Af- og nedskrivninger primo.....	-43.047	-28.797	-43.047	-28.797
Årets afskrivninger	-17.916	-14.250	-17.916	-14.250
Af- og nedskrivninger ultimo	-60.963	-43.047	-60.963	-43.047
Regnskabsmæssig værdi ultimo	121.537	99.453	121.537	99.453
Regnskabsmæssig værdi ultimo immaterielle aktiver i alt	155.037	132.953	155.037	132.953

Noter

	GOODWILL		KUNDERELATIONER		1.000 kr.
	2015	2014	2015	2014	
19 Immaterielle aktiver (fortsat)					
Sparekassen Østjylland	0	0	59.533	68.933	
Vorbasse-Hejnsvig Sparekasse	0	0	36.334	0	
Øvrige afdelinger	33.500	33.500	25.670	30.520	
Regnskabsmæssig værdi i alt	33.500	33.500	121.537	99.453	

Værdiforringelsestest

Goodwill

Der foretages værdiforringelsestest af goodwill årligt eller når der er indikation på et nedskrivningsbehov. Værdiforringelsestesten sammenholder den regnskabsmæssige værdi med genindvindingsværdien.

Genindvindingsværdien i den enkelte afdeling er baseret på kapitalværdien, som er fastlagt ved anvendelsen af de forventede nettopengestrømme på basis af forventet fremtidig indtjening. De væsentligste parametre for opgørelse af de forventede nettopengestrømme er udvikling i forretningsomfang, rentemarginal, omkostninger samt nedskrivning på udlån. Der i opgørelsen af genindvindingsværdien anvendt en forventet vækst på mellem 1 % og 3 %. Der er ved tilbage-diskontering anvendt en diskonteringsfaktor efter skat på 9,8 % (2014: 10,0%).

Værdiforringelsestesten har ikke givet anledning til nedskrivning af Sparekassens goodwill.

Følsomhedsanalyse

Den forventede fremtidige indtjening er baseret på kendte oplysninger samt forudsætninger, som ledelsen vurderer forsvarlige, men som er behæftet med usikkerhed. Ledelsen vurderer, at sandsynlige ændringer i de grundlæggende forudsætninger ikke medfører et behov for nedskrivning af Sparekassens goodwill.

Værdien af Sparekassens immaterielle aktiver er mest følsom over ændringer i den fremtidige vækst samt nedskrivningsbehovet i de pengegenererende enheder.

Kunderelationer

Der foretages værdiforringelsestest af kunderelationer når der er indikationer for værdifald. Der har ikke været indikation for værdifald i 2014 eller 2015.

MODERSELSKAB

KONCERN

1.000 kr.

20 Grunde og bygninger

Investeringsejendomme

Dagsværdi primo	214.339	241.115	224.733	251.660
Tilgang i årets løb	2.727	5.253	7.802	5.253
Afgang i årets løb	-103.164	-19.827	-108.589	-19.827
Årets værdiregulering til dagsværdi	-6.366	-12.202	-7.566	-12.353

Dagsværdi ultimo investeringsejendomme i alt 107.536 214.339 116.380 224.733

Domicilejendomme

Omvurderet værdi primo	71.913	87.726	391.401	456.984
Tilgang i årets løb	14.838	279	27.433	2.178
Afgang i årets løb	-3.885	0	-9.915	-1.000
Afskrivninger	-352	-419	-2.707	-2.795
Værdiændringer indregnet i anden totalindkomst	-1.882	-1.216	-2.057	-7.524
Værdiændringer indregnet i resultatopgørelsen	-3.229	-14.457	-10.622	-56.442

Omvurderet værdi ultimo domicilejendomme i alt 77.403 71.913 393.533 391.401

Eksterne vurderingsmænd har ikke været involveret i målingen af investerings- og domicilejendomme.

21 Øvrige materielle aktiver

Kostpris primo	74.943	71.875	193.774	232.935
Tilgang i årets løb	12.188	5.504	182.738	207.471
Afgang i årets løb	-589	-2.436	-222.344	-246.632

Kostpris ultimo 86.542 74.943 154.168 193.774

Af- og nedskrivninger primo	-48.333	-45.083	-98.966	-126.376
Årets afskrivninger	-5.332	-4.988	-13.684	-19.163
Tilbageførte af- og nedskrivninger	407	1.738	18.359	46.573

Af- og nedskrivninger ultimo -53.258 -48.333 -94.291 -98.966

Regnskabsmæssig værdi ultimo i alt 33.284 26.610 59.877 94.808

Noter

	MODERSELSKAB		KONCERN		1.000 kr.
	2015	2014	2015	2014	
22 Udskudte skatteaktiver					
Udskudt skat primo	14.841	27.654	25.496	47.024	
Ændring i udskudt skat	-10.231	-12.813	-22.378	-21.528	
Udskudte skatteaktiver i alt	4.610	14.841	3.118	25.496	
Udlån.....	11.368	11.239	16.235	24.892	
Grunde og bygninger.....	0	0	-10.786	-10.189	
Materielle anlægsaktiver	-9.121	-2.958	-6.880	696	
Medarbejderforpligtelser	2.136	1.627	2.136	1.627	
Skattepligtig indkomst	0	5.201	0	5.201	
Øvrige	227	-268	2.413	3.269	
Udskudte skatteaktiver i alt	4.610	14.841	3.118	25.496	
23 Gæld til kreditinstitutter og centralbanker					
Gæld til kreditinstitutter	475.325	198.517	475.325	198.517	
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker i alt	475.325	198.517	475.325	198.517	
Løbetidsfordeling efter restløbetid					
Anfordring.....	475.325	185.217	475.325	185.217	
Til og med 3 måneder	0	13.300	0	13.300	
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker i alt	475.325	198.517	475.325	198.517	
24 Indlån og anden gæld					
Anfordring	11.298.819	9.437.272	11.286.746	9.414.789	
Med opsigelsesvarsel	84.176	66.599	84.176	66.599	
Tidsindsud	1.589.039	1.754.874	1.589.039	1.754.874	
Særlige indlånsformer.....	1.803.540	1.762.444	1.803.540	1.762.444	
Indlån og anden gæld i alt	14.775.574	13.021.189	14.763.501	12.998.706	
Løbetidsfordeling efter restløbetid					
Anfordring	11.298.819	9.437.272	11.286.746	9.414.789	
Til og med 3 måneder	453.968	550.675	453.968	550.675	
Over 3 måneder til og med 1 år	857.847	1.383.413	857.847	1.383.413	
Over 1 år til og med 5 år.....	858.253	423.685	858.253	423.685	
Over 5 år	1.306.687	1.226.144	1.306.687	1.226.144	
Indlån og anden gæld i alt	14.775.574	13.021.189	14.763.501	12.998.706	

1.000 kr.

	MODERSELSKAB		KONCERN	
	2015	2014	2015	2014
25 Udstedte obligationer til amortiseret kostpris				
Løbetidsfordeling efter restløbetid				
Til og med 3 måneder	0	8.393	0	8.393
Udstedte obligationer til amortiseret kostpris i alt	0	8.393	0	8.393
26 Hensættelser til pensioner				
Uafdækkede pensionsforpligtelser til tidligere ledelsesmedlemmer	2.815	2.815	2.815	2.815
Hensættelser til pensioner i alt	2.815	2.815	2.815	2.815

27 Efterstillede kapitalindskud	HOVEDSTOL	RENTESATS
	Hybrid kapital	200.000
Kan med Finanstilsynets godkendelse tilbagebetales første gang i maj 2017. Renten er fast til maj 2017, hvorefter renten vil være 3 måneders cibor + 9,05 %. 200 mio. kr. er konverterbar til garantkapital. Betingelserne herfor er salg af størstedelen af Sparekassens aktiver, omdannelse til aktieselskab eller Sparekassens opløsning.		
Efterstillede kapitalindskud	160.000	5,11 %

Kan med Finanstilsynets godkendelse tilbagebetales første gang i december 2020. Renten er fast til december 2020, hvorefter renten vil være 5-årig mid swap rente + 4,50%

Sparekassen har afholdt 1,1 mio. kr. i omkostninger ved optagelse af efterstillet kapitalindskud. Af de afholdte omkostninger er 5.000 kroner i 2015 indregnet under rente af efterstillet kapital.

	MODERSELSKAB		KONCERN	
	2015	2014	2015	2014
Efterstillede kapitalindskud, der kan medregnes ved opgørelsen af kapitalgrundlaget	358.935	200.000	358.935	200.000

Noter

	MODERSELSKAB		KONCERN		1.000 kr.
	2015	2014	2015	2014	
28 Eventualforpligtelser					
Garantier					
Finansgarantier	1.046.894	1.241.704	1.215.234	1.392.191	
Øvrige garantier	2.690.491	1.925.185	2.581.228	1.889.726	
Garantier i alt	3.737.385	3.166.889	3.796.462	3.281.917	
Andre eventualforpligtelser					
Uigenkaldelige kredittilsagn	389.090	101.133	389.090	101.133	
Obligationer pantsat over for Danmarks Nationalbank	152.053	221.606	152.053	221.606	
Skandinavisk Data Center A/S*	405.000	344.000	405.000	344.000	
Huslejeforpligtelser	62.676	50.673	23.250	5.286	
Øvrige sikkerhedsstillelser	154.573	116.212	154.573	116.212	
Andre eventualforpligtelser i alt	1.163.392	833.624	1.123.966	788.237	

* Sparekassen har indgået aftale med datacentralen Skandinavisk Data Center A/S om serviceydelser på it-området. Ved udræden af denne aftale inden for aftalens opsigelsesperiode er Sparekassens forpligtelse maksimalt svarende til, hvad der skulle have været betalt i 48 måneder.

Sparekassen er administrationsselskab i en dansk sambeskatning. Sparekassen hæfter derfor i henhold til selskabsskattelovens regler herom for indkomstskatter mv. for de sambeskattede selskaber.

	NETTO DAGSVÆRDI				BRUTTO DAGSVÆRDI			HOVEDSTOL
	OP TIL 3 MDR.	3 MDR. TIL 1 ÅR	1 ÅR TIL OG MED 5 ÅR	OVER 5 ÅR	POSITIV	NEGATIV	NETTO	NOMINEL VÆRDI
29 Afledte finansielle instrumenter								
Moderelskab								
2015								
Valutakontrakter								
Terminer/futures, køb	1.406	46	0	0	2.916	-1.464	1.452	279.716
Terminer/futures, salg	-361	393	0	0	3.203	-3.171	32	561.800
Swaps, køb	0	0	-1.575	-1.250	0	-2.825	-2.825	16.148
Swaps, salg	0	0	1.451	1.022	2.825	-352	2.473	16.148
Optioner, køb	0	22	0	0	22	0	22	936
Optioner, salg	0	-22	0	0	0	-22	-22	936
Valutakontrakter i alt	1.045	439	-124	-228	8.966	-7.834	1.132	875.684
Rentekontrakter								
Terminer/futures, køb	90	-4	0	0	124	-38	86	39.436
Terminer/futures, salg	225	0	0	0	626	-401	225	306.656
Swaps, køb	-19	-4.582	-31.646	-79.997	577	-116.821	-116.244	2.466.766
Swaps, salg	0	861	20.986	71.938	98.458	-4.673	93.785	937.963
Rentekontrakter i alt	296	-3.725	-10.660	-8.059	99.785	-121.933	-22.148	3.750.821

	NETTO DAGSVÆRDI				BRUTTO DAGSVÆRDI			HOVEDSTOL
	OP TIL 3 MDR.	3 MDR. TIL 1 ÅR	1 ÅR TIL OG MED 5 ÅR	OVER 5 ÅR	POSITIV	NEGATIV	NETTO	NOMINEL VÆRDI
29 Afledte finansielle instrumenter (fortsat)								
Moderselskab								
2015								
Aktiekontrakter								
Terminer/futures, køb.....	0	0	0	0	0	0	0	0
Swaps, køb.....	0	0	-1.455	0	0	-1.455	-1.455	37.600
Swaps, salg.....	0	0	-36	0	1.082	-1.118	-36	35.840
Aktiekontrakter i alt.....	0	0	-1.491	0	1.082	-2.573	-1.491	73.440
Finansielle instrumenter i alt.....	1.341	-3.286	-12.275	-8.287	109.833	-132.340	-22.507	4.699.945
2014								
Valutakontrakter								
Terminer/futures, køb.....	442	4.383	0	0	8.100	-3.275	4.825	250.432
Terminer/futures, salg.....	-2.401	-146	0	0	2.517	-5.064	-2.547	1.004.418
Swaps, køb.....	0	0	-5.283	-1.448	1	-6.732	-6.731	33.563
Swaps, salg.....	0	0	5.075	1.188	6.732	-469	6.263	33.563
Optioner, køb.....	586	0	0	2	588	0	588	51.465
Optioner, salg.....	-173	0	0	0	0	-173	-173	15.632
Valutakontrakter i alt.....	-1.546	4.237	-208	-258	17.938	-15.713	2.225	1.389.073
Rentekontrakter								
Terminer/futures, køb.....	-1.171	0	0	0	627	-1.798	-1.171	620.941
Terminer/futures, salg.....	29	0	0	0	29	0	29	6.420
Swaps, køb.....	0	-1.162	-39.350	-73.200	763	-114.475	-113.712	1.886.522
Swaps, salg.....	0	223	25.099	64.246	94.111	-4.543	89.568	570.139
Rentekontrakter i alt.....	-1.142	-939	-14.251	-8.954	95.530	-120.816	-25.286	3.084.022
Aktiekontrakter								
Terminer/futures, køb.....	460	0	0	0	460	0	460	10.157
Swaps, køb.....	0	19.912	0	0	19.912	0	19.912	219.774
Swaps, salg.....	0	-19.481	0	0	0	-19.481	-19.481	215.302
Aktiekontrakter i alt.....	460	431	0	0	20.372	-19.481	891	445.233
Finansielle instrumenter i alt.....	-2.228	3.729	-14.459	-9.212	133.840	-156.010	-22.170	4.918.328

Noter

	NOMINEL VÆRDI	DAGSVÆRDI		NETTO DAGSVÆRDI	NETTO DAGSVÆRDI
		POS.	NEG.		
29 Afledte finansielle instrumenter (fortsat)	2015	2015	2015	2015	2014
Moderselskab					
Uafviklede spotforretninger					
Valutaforretninger, køb	35.941	194	-3	191	28
Valutaforretninger, salg	47.849	172	-41	131	0
Renteforretninger, køb	549.723	603	-372	231	152
Renteforretninger, salg	234.432	91	-174	-83	-21
Aktieforretninger, køb	40.689	1.126	-370	756	-333
Aktieforretninger, salg	41.269	551	-1.320	-769	352
Uafviklede spotforretninger i alt	949.903	2.737	-2.280	457	178

1.000 kr.

	NETTO DAGSVÆRDI				BRUTTO DAGSVÆRDI			HOVEDSTOL
	OP TIL 3 MDR.	3 MDR. TIL 1 ÅR	1 ÅR TIL OG MED 5 ÅR	OVER 5 ÅR	POSITIV	NEGATIV	NETTO	NOMINEL VÆRDI
Koncern								
2015								
Valutakontrakter								
Terminer/futures, køb	1.406	46	0	0	2.916	-1.464	1.452	279.716
Terminer/futures, salg	-361	393	0	0	3.203	-3.171	32	561.800
Swaps, køb	0	0	-1.575	-1.250	0	-2.825	-2.825	16.148
Swaps, salg	0	0	1.451	1.022	2.825	-352	2.473	16.148
Optioner, køb	0	22	0	0	22	0	22	936
Optioner, salg	0	-22	0	0	0	-22	-22	936
Valutakontrakter i alt	1.045	439	-124	-228	8.966	-7.834	1.132	875.684
Rentekontrakter								
Terminer/futures, køb	78	-11	-602	0	124	-659	-535	48.203
Terminer/futures, salg	225	0	0	0	626	-401	225	306.656
Swaps, køb	-19	-4.582	-31.646	-79.997	577	-116.821	-116.244	2.466.766
Swaps, salg	0	861	20.986	71.938	98.458	-4.673	93.785	937.963
Rentekontrakter i alt	284	-3.732	-11.262	-8.059	99.785	-122.554	-22.769	3.759.588
Aktiekontrakter								
Terminer/futures, køb	0	0	0	0	0	0	0	0
Swaps, køb	0	0	-1.455	0	0	-1.455	-1.455	37.600
Swaps, salg	0	0	-36	0	1.082	-1.118	-36	35.840
Aktiekontrakter i alt	0	0	-1.491	0	1.082	-2.573	-1.491	73.440
Finansielle instrumenter i alt	1.329	-3.293	-12.877	-8.287	109.833	-132.961	-23.128	4.708.712

1.000 kr.

	NETTO DAGSVÆRDI				BRUTTO DAGSVÆRDI			HOVEDSTOL
	OP TIL 3 MDR.	3 MDR. TIL 1 ÅR	1 ÅR TIL OG MED 5 ÅR	OVER 5 ÅR	POSITIV	NEGATIV	NETTO	NOMINEL VÆRDI
29 Afledte finansielle instrumenter (fortsat)								
Koncern								
2014								
Valutakontrakter								
Terminer/futures, køb	442	4.383	0	0	8.100	-3.275	4.825	250.432
Terminer/futures, salg	-2.401	-146	0	0	2.517	-5.064	-2.547	1.004.418
Swaps, køb	0	0	-5.283	-1.448	1	-6.732	-6.731	33.563
Swaps, salg	0	0	5.075	1.188	6.732	-469	6.263	33.563
Optioner, køb	586	0	0	2	588	0	588	51.465
Optioner, salg	-173	0	0	0	0	-173	-173	15.632
Valutakontrakter i alt	-1.546	4.237	-208	-258	17.938	-15.713	2.225	1.389.073
Rentekontrakter								
Terminer/futures, køb	-1.171	0	0	0	627	-1.798	-1.171	620.941
Terminer/futures, salg	29	0	0	0	29	0	29	6.420
Swaps, køb	-44	-1.400	-40.244	-73.200	763	-115.651	-114.888	1.964.592
Swaps, salg	0	223	25.098	64.247	94.111	-4.543	89.568	570.139
Rentekontrakter i alt	-1.186	-1.177	-15.146	-8.953	95.530	-121.992	-26.462	3.162.092
Aktiekontrakter								
Terminer/futures, køb	460	0	0	0	460	0	460	10.157
Swaps, køb	0	19.912	0	0	19.912	0	19.912	219.774
Swaps, salg	0	-19.481	0	0	0	-19.481	-19.481	215.302
Aktiekontrakter i alt	460	431	0	0	20.372	-19.481	891	445.233
Finansielle instrumenter i alt	-2.272	3.491	-15.354	-9.211	133.840	-157.186	-23.346	4.996.398

	NOMINEL VÆRDI	DAGSVÆRDI		NETTO DAGSVÆRDI	NETTO DAGSVÆRDI
		POS.	NEG.		
	2015	2015	2015	2015	2014
Koncern					
Uafviklede spotforretninger					
Valutaforretninger, køb	35.941	194	-3	191	28
Valutaforretninger, salg	47.849	172	-41	131	0
Renteforretninger, køb	549.723	603	-372	231	152
Renteforretninger, salg	234.432	91	-174	-83	-21
Aktieforretninger, køb	40.689	1.126	-370	756	-333
Aktieforretninger, salg	41.269	551	-1.320	-769	352
Uafviklede spotforretninger i alt	949.903	2.737	-2.280	457	178

Noter

	MODERSELSKAB		KONCERN		1.000 kr.
	2015	2014	2015	2014	
30 Valutaeksponering					
Valutafordeling på hovedvalutaer					
EUR	250.709	237.376	250.780	237.479	
USD	-18.038	-8.893	-18.038	-8.893	
GBP	8.909	3.429	8.909	3.429	
TRY	20.811	18.534	20.811	18.534	
CHF	-2.585	-12.755	-2.585	-12.755	
CAD	1.069	2.683	1.069	2.683	
BRL	1.472	410	1.472	410	
NOK	6.329	5.999	6.688	6.380	
SEK	22	6.561	47	6.561	
JPY	-1.572	-195	-1.572	-195	
Øvrige valutaer	13.027	1.726	13.027	1.726	
Aktiver i fremmed valuta	2.327.346	2.013.070	2.327.801	2.013.554	
Passiver i fremmed valuta	2.047.193	1.758.195	2.047.193	1.758.195	
Valutaindikator 1 i procent af kernekapital (valutaposition)	13,1	13,2	13,1	13,2	
Valutaindikator 2 i procent af kernekapital (valutarisiko)	0,0	0,0	0,0	0,0	
31 Renterisiko på gældsinstrumenter					
Fordelt på valuta					
DKK	-42.941	-9.823	-44.701	-9.867	
EUR	31.517	7.749	31.517	7.749	
USD	-400	3	-400	3	
TRY	-109	-117	-109	-117	
SEK	-21	28	-21	28	
NOK	-5	-68	-5	-68	
Øvrige valutaer	-55	-25	-55	-25	
Renterisiko på gældsinstrumenter i alt	-12.014	-2.253	-13.774	-2.297	

32 Virksomhedsovertagelser

Sparekassen Kronjylland overtog 29. januar 2015 Vorbasse-Hejnsvig Sparekasse.

Dagsværdien af de overtagne aktiver, forpligtelser og eventuel forpligtelser oversteg den kontante købesum. Forskelsbeløbet blev opgjort til 0,1 mio. kr. Forskelsværdien er indtægtsført under andre driftsindtægter.

It-systemerne i de to virksomheder er konverteret i løbet af 2015, hvorfor det ikke er muligt at opgøre Sparekassen Kronjyllands resultat, såfremt overtagelsen var foretaget 1. januar 2015.

Effekten af de overtagne aktiviteter drift før nedskrivninger og engangsomkostninger i forbindelse med overtagelsen har påvirket basisindtjeningen for perioden 29. januar - 31. december 2015 med cirka 21 mio. kr.

Dagsværdiopgørelse

Aktiver

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	7.200
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	114.300
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	525.600
Obligationer til dagsværdi	199.900
Aktier m.v.	20.200
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	2.600
Aktiver tilknyttet puljeordninger	156.100
Immaterielle aktiver	40.000
Domicilejendomme	10.500
Øvrige materielle aktiver	500
Aktiver i midlertidig besiddelse	1.300
Andre aktiver	18.200
Periodeafgrænsningsposter	1.600
Aktiver i alt	1.098.000

Forpligtelser

Indlån	808.600
Indlån i puljeordninger	156.100
Midlertidigt overtagne forpligtelser	1.200
Andre passiver	20.300
Periodeafgrænsningsposter	300
Andre hensatte forpligtelser	200
Efterstillede kapitalindskud	37.500
Forpligtelser i alt	1.024.200

Overtagne nettoaktiver	73.800
Købesum	73.700
Forskelsværdi	100

Noter

1.000 kr.

33 Nærtstående parter

Klaus Skjødt	Administrerende direktør
Jørgen B. Nielsen	Formand for bestyrelsen
Anne Lind Gleerup	Næstformand for bestyrelsen
Anders Buhl-Christensen	Bestyrelsesmedlem
Jens Frovin Stampe Dahl	Bestyrelsesmedlem
Kurt Kvist	Bestyrelsesmedlem
Hans-Jørgen Olsen	Bestyrelsesmedlem
Per Munkholm Poulsen	Bestyrelsesmedlem
Anders Balle Rasmussen	Bestyrelsesmedlem
Jakob Thorgaard	Bestyrelsesmedlem
Kronjyllands Erhvervsinvestering A/S	Tilknyttet virksomhed
Krone Kapital I A/S	Tilknyttet virksomhed
Krone Kapital III A/S	Tilknyttet virksomhed
Krone Kapital A/S	Associeret virksomhed
EgnsINVEST Holding A/S	Associeret virksomhed
EgnsINVEST Tyske Ejendomme A/S	Associeret virksomhed
Nem Forsikring A/S	Associeret virksomhed

Direktion

Lån m.v.	100	100
Sikkerhedsstillelse	0	0

Bestyrelse

Lån m.v.	3.490	8.579
Sikkerhedsstillelse	2.187	3.380

Udover lån og sikkerhedsstillelser samt normalt ledelsesvederlag har der ikke været gennemført transaktioner med direktion og bestyrelse. Rente på lån m.v. til direktion og bestyrelse herunder medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer er ydet i intervallet 2 - 6,75 %.

Transaktioner med tilknyttede og associerede selskaber består af følgende:

- Sparekassen lejer ejendomme og driftsmidler af Kronjyllands Erhvervsinvestering A/S. Lejeudgiften udgør 27,4 mio. kr. Derudover er der foretaget viderefakturering af administrationsvederlag på 1,3 mio. kr.
- Sparekassen udlejer grunde til Kronjyllands Erhvervsinvestering A/S. Lejeindtægten udgør 0,2 mio. kr.
- Der er stillet kreditfaciliteter til rådighed for Kronjyllands Erhvervsinvestering A/S, Krone Kapital A/S, Krone Kapital I A/S og Krone Kapital III A/S.
- Alle transaktioner med nærtstående parter er sket på markedsmæssige vilkår.

34 Regnskabspraksis

Regnskabsgrundlag

Årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed og Bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Årsregnskabet præsenteres i danske kroner og afrundet til nærmeste 1.000 kroner.

Ændring i regnskabspraksis

Regnskabspraksis er ændret i overensstemmelse med Finanstilsynets orienteringsbrev om regnskabsaflæggelse for 2015 for kreditinstitutter m.fl., så hybrid kapital, der opfylder betingelserne i CRR-forordning for hybrid kapitalinstrumenter, ikke længere klassificeres som gæld, men som egenkapital. Samtidigt indregnes renter på hybrid kapital ikke længere i resultatopgørelsen, men præsenteres som en udlodning og fragår egenkapitalen på udbetalingstidspunktet.

Sammenligningstal for 2014 samt hoved- og nøgletal for 2011-2014 er korrigeret.

Ændringen har reduceret renteudgifterne med 20,7 millioner kroner i 2014 og 2015. Årets resultat er forbedret med 15,7 millioner kroner i 2014 og 15,9 millioner kroner i 2015. For både 2014 og 2015 er egenkapitalen forbedret med 220,7 millioner kroner.

Bortset fra ovenstående er regnskabspraksis uændret.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde Sparekassen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå Sparekassen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til dagsværdi. Dog måles immaterielle og materielle aktiver

på tidspunktet for første indregning til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Visse finansielle aktiver og forpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvorved der indregnes en konstant effektiv rente over løbetiden. Amortiseret kostpris opgøres som oprindelig kostpris med fradrag af afdrag og tillæg/fradrag af den akkumulerede afskrivning af forskellen mellem kostprisen og det nominelle beløb samt fradrag af nedskrivning.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterer på balancen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, og omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Dog indregnes visse poster med tillæg eller fradrag af den skattemæssige effekt direkte på egenkapitalen via anden totalindkomst.

Køb og salg af finansielle instrumenter indregnes på handelsdagen, og indregningen ophører, når retten til at modtage eller afgive pengestrømme fra det finansielle aktiv eller passiv er udløbet, eller hvis det er overdraget, og Sparekassen i al væsentlighed har overført alle risici og afkast tilknyttet ejendomsretten. Sparekassen anvender ikke reglerne om omklassificering af visse finansielle aktiver fra dagsværdi til amortiseret kostpris.

Koncernregnskab

Koncernregnskabet omfatter Sparekassen Kronjylland, Kronjyllands Erhvervsinvestering A/S, Krone Kapital A/S, Krone Kapital I A/S og Krone Kapital III A/S. Krone Kapital A/S betegnes som en fælles kontrolleret virksomhed. Fælles kontrollerede virksomheder pro rata konsolideres, og Krone Kapital A/S indgår derfor alene med 50 %, svarende til Sparekassens ejerandel. Øvrige selskaber er 100 % ejede og indgår fuldt ud i koncernregnskabet.

Udarbejdelse af koncernregnskabet sker ved sammenlægning af regnskabsposter af ensartet karakter. Ved konsolidering foretages fuld eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, interne

mellemværender og udbytter samt realiserede og urealiserede fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder. De regnskaber, der anvendes til brug for konsolideringen, udarbejdes i overensstemmelse med koncernens regnskabspraksis.

Virksomhedssammenslutninger

Tilkøbte virksomheder indregnes i koncernregnskabet fra overtagelsestidspunktet ved anvendelse af overtagelsesmetoden, hvorefter de nytilkøbte virksomheders identificerbare aktiver og forpligtelser måles til dagsværdi på overtagelsestidspunktet. Der tages hensyn til skatteeffekten af de foretagne omvurderinger.

Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem kostprisen for den erhvervede kapitalandel og dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser indregnes under immaterielle aktiver og nedskrives, hvis der opstår værdiforringelse. Negative forskelsbeløb (negativ goodwill) indregnes som indtægt i resultatopgørelsen.

Sparekassen har pr. 29. januar 2015 overtaget Vorbasse-Hejnsvig Sparekasse.

Omgregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til transaktionsdagens kurs. Gevinster og tab, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som kursreguleringer.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes efter lukkekursen på balancedagen. Forskelle mellem balancedagens lukkekurs og transaktionsdagens kurs indregnes i resultatopgørelsen som kursreguleringer.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter måles til dagsværdi, der som udgangspunkt er baseret på noterede markedspriser. I det omfang, der er tale om ikke noterede instrumenter, opgøres dagsværdien efter almindelig anerkendte principper, der bygger på markedsbaserede parametre. Positive og negative dagsværdier af afledte finansielle instrumenter klassificeres som "Andre aktiver" henholdsvis "Andre passiver".

Ændring i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter indregnes i resultatopgørelsen, med mindre det afledte finansielle instrument klassificeres og opfylder kriterierne for regnskabsmæssig sikring, jf. nedenfor.

Regnskabsmæssig sikring

Ændring i dagsværdien af finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder kriterierne for afdækning af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med de ændringer i dagsværdien af det afdækkede aktiv eller den afdækkede forpligtelse, som kan henføres til den risiko, der er afdækket.

Modregning

Sparekassen modregner tilgodehavender og forpligtelser, når Sparekassen har en juridisk ret til at modregne de indregnede beløb og samtidig har til hensigt at nettomodregne eller realisere aktivet og indfri forpligtelsen samtidig.

Segmentoplysninger

Der afgives ikke segmentoplysninger, da summen af netto rente- og gebyrindtægter og kursreguleringer fordelt på aktiviteter og geografiske markeder ikke afviger indbyrdes.

Resultatopgørelsen

Renter, gebyrer og provisioner

Renteindtægter og renteudgifter indregnes i resultatopgørelsen i den periode, de vedrører. Gebyrindtægter og lignende indtægter, som udgør en integreret del af et udlåns effektive forrentning, indregnes over løbetiden med den effektive rente for det pågældende udlån under renteindtægter.

Renteindtægter på nedskrevne fordringer er bogført som reducerede nedskrivninger. Beløbet er beregnet med udgangspunkt i de nedskrivninger, der er foretaget ultimo året og den i året modtagne renteindtægt.

Provisioner og gebyrer, der er led i en løbende ydelse, periodiseres over løbetiden.

Vederlag for formidling af realkreditlån for Totalkredit indregnes efter modregningsmodellen. Efter modregnings-

modellen indregnes vederlag på tidspunktet for lånets etablering, og vederlag for løbende servicering af låntager indregnes i takt med, at Sparekassen forestår serviceringen, og dermed opnår ret til vederlaget. Totalkredit kan kun modregne konstaterede tab i realkreditlånets første otte år i de fremtidige løbende provisionsindtægter. Modregning indregnes på tidspunktet for den tabsgivende begivenhed.

Kursreguleringer

Kursreguleringer omfatter alle værdireguleringer af aktiver og forpligtelser, som måles til dagsværdi samt realiserede og urealiserede kursreguleringer af poster i handelsbeholdningen.

Udgifter til personale og administration

Udgifter til personale og administration omfatter løn og gager samt sociale omkostninger, pensioner m.v. til personale samt øvrige omkostninger til administration. Omkostninger til ydelser og goder til ansatte, herunder jubilæumsgratualer m.v. indregnes i takt med de ansattes præstation af de arbejdsydelser, der giver ret til de pågældende ydelser og goder.

Pensionsordninger

Sparekassen har indgået bidragsbaserede pensionsordninger med hovedparten af medarbejderne, herunder ledelsen. I de bidragsbaserede ordninger indbetales faste bidrag til uafhængige pensionskasser m.v. Sparekassen har ingen forpligtelse til at indbetale yderligere bidrag.

Sparekassen har herudover indgået ydelsesbaserede ordninger for et tidligere ledelsesmedlem. I de ydelsesbaserede ordninger er Sparekassen forpligtet til at betale en bestemt ydelse i forbindelse med ledelsesmedlemmers pensionering. Forpligtelser af denne type opgøres ved tilbagediskontering af pensionsforpligtelser til nutidsværdi. Nutidsværdi beregnes på grundlag af forudsætninger om den fremtidige udvikling i rente, inflation og dødelighed.

Andre driftsindtægter og -udgifter

Andre driftsindtægter og andre driftsudgifter omfatter regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til Sparekassens og koncernens hovedaktivitet. De væsentligste poster under andre driftsindtægter er tilbageførte

overtagne nedskrivninger, de samlede leasingydelser fra operationelle leasingkontrakter, badwill ved virksomheds-overtagelser og avance ved salg af grunde og bygninger samt øvrige materielle aktiver. Den væsentligste post under andre driftsudgifter er udgifter vedrørende indskydergarantiordningen.

Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder

I resultatopgørelsen indregnes Sparekassens forholdsmæssige andel af årets resultat under posten "Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder".

Skat

Årets skat, som består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og i anden totalindkomst eller direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer henholdsvis i anden totalindkomst og direkte på egenkapitalen.

Sparekassen er sambeskattet med de 100 % ejede dattervirksomheder Kronjyllands Erhvervsinvestering A/S, Krone Kapital I A/S og Krone Kapital III A/S. Skatteeffekten af sambeskatningen fordeles på såvel overskuds- som underskudsgivende virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster.

Balancen

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker måles ved første indregning til dagsværdi og måles efterfølgende til amortiseret kostpris.

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker omfatter tilgodehavender hos andre kreditinstitutter samt tidsindskud i centralbanker.

Tilgodehavender måles til dagsværdi.

Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris

Regnskabsposten består af udlån, hvor udbetaling er sket direkte til låntager samt leasingaktiver (tilgodehavender) i finansiel leasing, hvor koncernen er leasinggiver.

Udlån indregnes ved første måling til dagsværdi med fradrag af gebyrer og provisioner. Ved efterfølgende måling indregnes udlån til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi med fradrag af gebyrer og provisioner samt nedskrivninger til imødegåelse af indtrådte, men endnu ikke realiserede tab.

Nedskrivninger på udlån foretages såvel individuelt som gruppevist. I vurderingen af nedskrivningerne er der taget højde for den seneste præcisering af reglerne, som er foretaget i bilag 10 til regnskabsbekendtgørelsen.

Individuelle nedskrivninger

Sparekassen gennemgår løbende alle væsentlige udlånsengagementer samt alle engagementer, der udviser svaghedstegn, med henblik på konstatering af eventuelt indtrådt objektiv indikation for værdiforringelse. For alle udlånsengagementer, hvor der konstateres indtrådt objektiv indikation for værdiforringelse, foretages en beregning af det individuelle nedskrivningsbehov.

Objektiv indikation for værdiforringelse anses f.eks. at være indtrådt:

- ved låntagers kontraktbrud, eksempelvis i form af manglende overholdelse af betalingsforpligtelser for afdrag og renter samt gentagne overtræk
- når låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder
- når der er ydet lempelser i lånevilkår, som ikke ville være ydet, hvis det ikke var på grund af låntagers økonomiske vanskeligheder
- når det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller blive underlagt anden økonomisk rekonstruktion

Nedskrivningen beregnes som forskellen mellem tilgodehavendet på opgørelsestidspunktet og den tilbagediskonterede værdi af de forventede betalingsstrømme, herunder realisationsværdi af eventuel sikkerhed. En eventuel efterfølgende forøgelse af den tilbagediskonterede værdi

af de forventede betalingsstrømme medfører hel eller delvis tilbageførsel af den foretagne nedskrivning. Til beregning af tilbagediskonteret værdi anvendes for fastforrentede udlån den oprindeligt fastsatte effektive rente og for variabelt forrentede udlån den aktuelt fastsatte effektive rente.

Såfremt beregningen viser, at den tilbagediskonterede værdi af de forventede betalingsstrømme, herunder realisationsværdi af eventuel sikkerhed, er mindst lig med tilgodehavendet på opgørelsestidspunktet, overføres tilgodehavendet til det respektive segment og indgår i beregningen af de gruppevise nedskrivninger.

Gruppevise nedskrivninger

For udlån og tilgodehavender, der ikke er individuelt nedskrevet, foretages en gruppevis vurdering af, om der for gruppen er indtruffet objektiv indikation for værdiforringelse.

Den gruppevise vurdering foretages ved en segmenteringsmodel udviklet af foreningen, Lokale Pengeinstitutter, der forestår den løbende vedligeholdelse og udvikling. Segmenteringsmodellen fastlægger sammenhængen i de enkelte grupper mellem konstaterede tab og et antal signifikante forklarende makroøkonomiske variabler via en lineær regressionsanalyse. Blandt de forklarende makroøkonomiske variable indgår arbejdsløshed, boligpriser, rente, antal konkurser/tvangsauktioner m.fl.

Den gruppevise vurdering foretages på grupper af udlån og tilgodehavender, der har ensartede karakteristika med hensyn til kreditrisiko. Der opereres med 16 grupper. Privatkunder inddeles i 6 grupper ud fra region. Erhvervs-kunder inddeles i 10 grupper ud fra branche.

Den makroøkonomiske segmenteringsmodel er i udgangspunktet beregnet på baggrund af tabsdata for hele pengeinstitutsektoren. Sparekassen har derfor vurderet, om modelestimerne skal tilpasses kreditrisikoen for Sparekassens egen udlånsportefølje.

Denne vurdering har medført en tilpasning af modelestimerne til Sparekassens forhold, hvorefter det er de tilpassede estimer, som danner baggrund for beregningen

af den gruppevise nedskrivning. For hver gruppe af udlån og tilgodehavender fremkommer et estimat, der udtrykker den procentuelle værdiforringelse, som knytter sig til en given gruppe af udlån og tilgodehavender på balancedagen. Ved at sammenligne med det enkelte udlåns oprindelige tabsrisiko og udlånets tabsrisiko ultimo den aktuelle regnskabsperiode fremkommer det enkelte udlåns bidrag til den gruppevise nedskrivning. Nedskrivningen beregnes som forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi og den tilbagediskonterede værdi af de forventede fremtidige betalinger.

Obligationer til dagsværdi

Obligationer, der handles på aktive markeder, måles til dagsværdi. Dagsværdien opgøres efter lukkekursen for det pågældende marked på balancedagen. Udtrukne obligationer måles til nutidsværdi.

Hvis markedet for en eller flere obligationer eller pantebreve er illikvidt, eller hvis der ikke findes en offentligt anerkendt pris, fastsætter Sparekassen dagsværdien ved brug af anerkendte værdiansættelsesteknikker. Disse teknikker omfatter anvendelse af tilsvarende nylige transaktioner mellem uafhængige parter, henvisning til andre tilsvarende instrumenter, analyser af tilbagediskonterede pengestrømme samt andre modeller baseret på observerbare markedsdata.

Aktier m.v.

Børsnoterede aktier måles til dagsværdi svarende til lukkekursen på balancedagen.

Dagsværdien for unoterede kapitalandele tager udgangspunkt i tilgængelige oplysninger om handler m.v. eller alternativt kapitalberegninger. Hovedparten af unoterede aktier er sektoraktier, der værdiansættes til kurser offentliggjort af Lokale Pengeinstitutter, der er baseret på indre værdi eller senest handlede kurs.

Kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder

En associeret virksomhed er en virksomhed, hvor koncernen kan udøve betydelig men ikke bestemmende indflydelse. En tilknyttet virksomhed er en virksomhed, hvor koncernen kan udøve bestemmende indflydelse.

Kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder indregnes og måles efter den indre værdis metode.

I resultatopgørelsen indregnes Sparekassens andel af virksomhedernes resultat efter skat med fradrag af af- og nedskrivninger på koncerngoodwill.

I balancen indregnes under posterne "Kapitalandele i associerede virksomheder" og "Kapitalandele i tilknyttede virksomheder" den forholdsmæssige ejerandel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi opgjort efter Sparekassens regnskabspraksis med udgangspunkt i dagsværdien af de identificerbare nettoaktiver på anskaffelsestidspunktet med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne avancer eller tab og med tillæg af resterende værdi af positiv forskelsværdi (goodwill).

Den samlede nettoopskrivning af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder henlægges via overskudsdisponeringen til "Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode" under egenkapitalen. Reserven reduceres med udbytteudlodninger til moderselskabet og reguleres med andre egenkapitalbevægelser i de associerede og tilknyttede virksomheder.

Immaterielle aktiver

Goodwill

Erhvervet goodwill indregnes til kostpris med fradrag af akkumulerede nedskrivninger for værdiforringelse. Der foretages ikke systematisk afskrivning af goodwill.

Der foretages årligt værdiforringelsestest af goodwill, eller når der er indikation på et nedskrivningsbehov. Ved værdiforringelsestesten foretages skøn over, hvorledes de dele af virksomheden, som goodwill kan henføres til, vil være i stand til at generere tilstrækkelige positive nettopengestrømme i fremtiden til at understøtte værdien.

Kunderelationer

Kunderelationer erhvervet i forbindelse med virksomheds- overtagelse indregnes til kostpris og afskrives lineært over den forventede økonomiske brugstid, der ikke overstiger

10 år. Den økonomiske brugstid afhænger af kundeloyalitet. Brugstiden revurderes årligt. Ændringer i afskrivninger som følge af ændring i brugstiden indregnes fremadrettet som en ændring i regnskabsmæssige skøn.

Der foretages værdiforringelsestest af kunderelationer, når der er indikationer for værdifald.

Nedskrivninger på goodwill og kunderelationer indregnes i resultatopgørelsen og tilbageføres ikke efterfølgende.

Materielle aktiver

Grunde og bygninger

Investeringsejendomme måles til dagsværdi og værdireguleres over resultatopgørelsen. Målingen af dagsværdi foretages ud fra afkastmodellen.

Domicilejendomme måles efter første indregning til omvurderet værdi i overensstemmelse med bilag 9. Omvurderet værdi er dagsværdien på omvurderingstidspunktet med fradrag af efterfølgende akkumulerede afskrivninger og efterfølgende tab ved værdiforringelse. Omvurderinger foretages med tilstrækkelig hyppighed, således at den regnskabsmæssige værdi ikke adskiller sig væsentligt fra dagsværdien på balancetidspunktet.

Afskrivninger beregnes lineært over forventet brugstid på grundlag af omvurderet værdi. Den forventede brugstid andrager 50 år.

Værdireguleringer som følge af ændringer i omvurderet værdi indregnes for opskrivninger i anden totalindkomst og overføres til opskrivningshenlæggelser og for nedskrivninger, der ikke kan indeholdes i tidligere års opskrivninger over resultatopgørelsen.

Ejendomme med kreditinstitutvirksomhed kategoriseres som domicilejendomme, øvrige ejendomme kategoriseres som investeringsejendomme.

Ejendomme overtaget i forbindelse med afvikling af kunder klassificeres enten som aktiver i midlertidig besiddelse eller investeringsejendomme.

Øvrige materielle aktiver

Materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Leasingaktiver fra operationel leasing i selskaberne Krone Kapital A/S, Krone Kapital I A/S og Krone Kapital III A/S indregnes under øvrige materielle aktiver.

Kostpris omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klart til at blive taget i brug.

Afskrivningsgrundlaget, der opgøres som kostpris reduceret med eventuel restværdi, fordeles lineært over aktivernes forventede brugstid, der udgør:

It-udstyr	3 år
Inventar og maskiner	5 år
Indretning af lejede lokaler	5 år

Aktiver i midlertidig besiddelse

Aktiver i midlertidig besiddelse omfatter materielle aktiver overtaget i forbindelse med nødlidende engagementer samt øvrige materielle aktiver udbudt til salg.

Aktiverne måles til det laveste beløb af den regnskabsmæssige værdi eller dagsværdi med fradrag af omkostninger ved salg. Aktiverne er kun midlertidigt i Sparekassens besiddelse og salg vurderes sandsynligt inden for kort tid. Der afskrives ikke på aktiver i midlertidig besiddelse. Aktiver og dertil tilknyttede forpligtelser udskilles i særskilte linjer i balancen.

Eventuel værdiregulering af aktiver i midlertidig besiddelse indregnes i resultatopgørelsen under de poster, de vedrører.

Andre aktiver og passiver

Andre aktiver omfatter positiv dagsværdi af spotforretninger og afledte finansielle instrumenter, indtægter, hvor betaling først modtages efter regnskabsårets afslutning herunder tilgodehavende renter, samt aktiver, der ikke henhører under andre aktivposter. Bortset fra afledte finansielle instrumenter, der har en positiv værdi på balancedagen og som måles til dagsværdi, måles regn-

skabsposten ved første indregning til kostpris og efterfølgende amortiseret kostpris.

Andre passiver omfatter negativ dagsværdi af spotforretninger og afledte finansielle instrumenter, udgifter, som først forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning herunder skyldige renter, samt passiver, der ikke henhører under andre passivposter. Bortset fra afledte finansielle instrumenter, der har en negativ værdi på balancedagen og som måles til dagsværdi, måles regnskabsposten ved første indregning til kostpris og efterfølgende amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter opført som aktiver omfatter forudbetalte udgifter vedrørende blandt andet løn, provision, husleje og renter.

Periodeafgrænsningsposter opført som forpligtelser omfatter indtægter, der er indgået før balancetidspunktet, men som vedrører senere regnskabsperioder, herunder modtagne renter og provision.

Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker indregnes på transaktionsdagen og måles efterfølgende til amortiseret kostpris.

Indlån og anden gæld

Indlån og anden gæld indregnes på transaktionsdagen og måles efterfølgende til amortiseret kostpris.

Udstedte obligationer

Udstedte obligationer indregnes ved lånoptagelse til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. Efterfølgende måling sker til amortiseret kostpris. Forskellen mellem nettoprovenu og nominel værdi indregnes i resultatopgørelsen under renteudgifter over låneperioden.

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser indregnes, når Sparekassen og koncernen, som følge af en begivenhed indtruffet senest

på balancedagen, har en retslig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at der må afgives økonomiske fordele for at indfri forpligtelsen. Forpligtelser vedrørende personale, herunder jubilæer mv. hensættes ud fra beregninger af personaledata over alder og anciennitet.

Aktuelle skatteaktiver og -forpligtelser

Aktuelle skattetilgodehavender og -forpligtelser indregnes i balancen med det beløb, der kan beregnes på grundlag af årets forventede skattepligtige indkomst reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster. Skattetilgodehavender og -forpligtelser præsenteres modregnet i det omfang, der er legal modregningsadgang, og posterne forventes afregnet netto eller samtidigt.

Udskudte skatteaktiver og -forpligtelser

Der indregnes udskudt skat af alle midlertidige forskelle mellem den regnskabs- og skattemæssige værdi af aktiver og forpligtelser.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede skattemæssige underskud, måles til den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser.

Udskudte skatteaktiver og -forpligtelser præsenteres modregnet inden for samme juridiske skatteenhed.

Efterstillede kapitalindskud

Efterstillede kapitalindskud måles til amortiseret kostpris. Omkostninger, herunder stiftelsesprovision, som er direkte forbundet med efterstillede kapitalindskud, fradrages i den initiale dagsværdi og amortiseres ud over restløbetiden (ledelsens bedste skøn over løbetid) ved anvendelse af den effektive rentes metode.

Egenkapital

Opskrivningshenlæggelse

Opskrivningshenlæggelser omfatter opskrivning af Sparekassens og koncernens domicilejendomme efter indregning af udskudt skat. Opskrivningen opløses, når ejendommen nedskrives eller sælges.

Reserve for nettoopskrivninger efter den indre værdis metode

Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode omfatter nettoopskrivninger på associerede og tilknyttede virksomheder.

Garantkapital

Foreslået forrentning af garantkapital indregnes som en gældsforpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på repræsentantskabsmødet. Den foreslåede forrentning for regnskabsåret vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Hybrid kapital

Sparekassen har udstedt hybrid kapital med uendelig løbetid, hvor betaling af renter er frivillig, hvorfor den regnskabsmæssigt behandles som egenkapital efter reglerne i CRR. Forrentning af hybrid kapital vises som særskilt post under egenkapitalen.

Leasingaktiviteter

Leasing som leasinggiver

Tilgodehavende beløb hos leasingtagere af finansielle leasingkontrakter indregnes som udlån svarende til nettoinvesteringen i leasingkontrakter. Indtægter fra finansielle leasingkontrakter periodiseres over kontraktens løbetid, således at der afspejles et konstant periodisk afkast af investeringen.

Aktiver, der indgår i operationel leasing, indgår i balancen efter reglerne gældende for det pågældende aktiv. Leasingindtægter fra operationelle leasingkontrakter indregnes lineært over den aktuelle leasingperiode efter den effektive rentes metode.

Sparekassens afdelinger

Sparekassen Kronjylland er båret af fire grundlæggende værdier:
Troværdig, imødekommende, kompetent og markedsorienteret.